

DARBININKAS

LXXVI, Nr. 9
Kovo - March 1, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Albanijoje prasidėjo demonstracijos, reikalaujant pašalinti komunistinę vyriausybę ir pagerinti ekonominę krašto padėtį. Verčiami komunistinių stabų paminklai aikštėse. Albanija vienintelė lig šiol tebesilaikė komunizmo, kai kiti Rytų ir Vidurio Europos kraštai jo atsikratė.

Slovenija, turtingiausia ir labiausiai nepriklausomybės siekianti Jugoslavijos respublika, priėmė įstatymus, pagal kuriuos ji perims iš federalinės valdžios bankų tvarkymą ir gynybą. Tuo tarpu kita respublika, Kroatija, nutarė vetuoti federalinius įstatymus, jeigu jie kirsis su respublikos įstatymais.

Kainų pakėlimas visiems produktams, išskyrus vaistus, degalus ir degtinę, svarstomas Sovietų Sąjungos Aukščiausioje Taryboje ir bus įvestas. Kai kurie produktai pabrangs 60 proc. Žadama kompensuoti darbo atlyginimų ir pensijų pakėlimu.

Šiaurinė Korėja atsisakė dalyvauti susitikime su Pietų Korėja, protestuodama prieš pastarosios dalyvavimą jungtiniuose kariniuose manevruose su JAV. Tai turėjo būti jau ketvirtas abiejų respublikų premjerų susitikimas, pradėtas pereitų metų gale, siekiant dialogo tarp tų respublikų, nesikalbėjusių tarp savęs nuo 1945 metų padalinimo.

Čekoslovakijos prezidentas Vaclav Havel, užbaigęs pasitarimus su Lenkijos prez. Lech Wałęsa ir Vengrijos prezidentu Arpad Goencz, spaudai pareiškė, kad jo vyriausybė atidarys savo atstovybę Lietuvos sostinėje Vilniuje. Tai būsimi pusiau diplomatinė įstaiga, priklausanti Čekoslovakijos užsienio reikalų ministerijai.

Kremlius nukreipė visus politinius ginklus prieš Rusijos federatyvinės respublikos prezidentą Boris Jelcin už tai, kad jis per TV kritikavo Gorbačiovą ir ragino jį atsistatydinti. Jelcin, kuris stengiasi gauti Rusijai daugiau politinių ir ekonominių laisvų, kaltino Gorbačiovą, kad jis suėmė visą valdžią į savo rankas ir apgaudinėja žmones klaidingais pažadais.

Eduard Ševardnadze, Sovietų buvęs užsienio reikalų ministras ir atsistatydinęs dėl šalyje didėjančių diktatūrinių tendencijų, pradėjo vadovauti naujai įstaigai, kuri nepriklausomai tirs užsienio politiką. Užsienio Politikos Tyrimo draugiją sukūrė apie 40 buvusių valdinių ir visuomeninių vienetų.

JAV administracija, gavusi iš Izraelio užtikrinimą, kad nenaudos pinigų naujokynų statybai užimtoje arabų žemėje ir rytinės Jeruzalės apylinkėse, paskyrė \$400 milijonų kredito įkurdinti iš Sovietijos atvykstantiems imigrantams. Izraelis nepatenkintas, kad suma per maža.

Dviejose Londono geležinkelio stotyse sprogdusios bombos ir užmušusios vieną žmogų bei sužeidusios 40, kaip tvirtina žinovai, reiškančios IRA kovos taktikos pakeitimą. Lig šiol ta Airijos respublikonų armija veikdavo tik prieš Britų valdžią, o dabar jau išėjo ir prieš civilius gyventojus.

ĮSTATYMŲ GAUSA UŽMUŠ MŪSŲ LAISVĘ

— Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos sesijoje pabuvojus —

NASTUTĖ UMBRAZAITĖ
DARBININKO korespondentė

Septynias dienas turėjau progos pabūti Genevoje ir dalyvauti Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos metinėje sesijoje. Ji prasidėjo sausio 28, o aš atvykau vasario 4-ąją kartu su kolegomis iš BATUNO — estu Paul Luedig ir lietuve žurnaliste Ann Charles. Sesija savo darbus užbaigė kovo 8 d.

Genevietis Narcizas Prielaida, Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės ryšininkas, buvo mano gidu, man pirmą kartą šiame įdomiame tarptautinio garso mieste lankantis. Jis ne tik aprodė miesto įdomybes, bet ir parodė kelius, kuriais reikia eiti, norint gauti reikalingos informacijos spaudai.

Nors pačioje Žmogaus teisių komisijoje yra 43 valstybės, bet sesijoje dalyvavo dar per 70 šalių stebėtojų, taip pat atstovų iš specializuotųjų JT organizacijų, tarpvyriausybinių, tautinių laisvės judėjimų ir per šimtą dvidešimt atstovų iš nevyriausybinių organizacijų.

Darbininko korespondento kortelė man sudarė sąlygas pasi-

maišyti tarp spaudos žmonių, su jais susipažinti ir kai kuriems jų įteikti medžiagos apie Pabaltijo reikalus. O tokios medžiagos mes, batuniečiai, turėjom nusiųvežę nemažai. Jiems įteikiau ir lietuviškos informacijos, paruoštos Lietuvių Informacijos Centro.

Delegacijų vadovams mes dalinome BATUNO medžiagą, kurioje buvo arti dviejų šimtų puslapių įvairių atsišaukimų, Pabaltijo respublikų vyriausybių parengtų aktualiais klausimais, pvz., dėl žmogaus teisių pažeidimo, naujokų gaudymo į Raudonąją armiją ir pabaltiečių persekiojimo toje armijoje, memorandumai ryšium su Pabaltijo respublikų apsisprendimo teise, Lietuvos Respublikos Konstitucijos projektas ir kt.

Teko susitikti daug delegatų ir tarptautinių organizacijų stebėtojų, kurie domėjosi Pabaltijo klausimais ir tenai vykstančiu demokratinio laisvėjimo procesu. Nemažai delegatų buvo ir iš New Yorko. Šitie jau gerai žino BATUN ir pažįsta jo darbuotojus. Buvo progų ir asmeniškai pareikšti padėką delegatams už jų rodomą dėmesį Pabaltijo klau-

simui ir veiklą, pareiškimais ar kalbomis paremiant Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės reikalą.

Jau tada buvo žinomi Pabaltijui palankūs pareiškimai, kuriuos sesijoje padarė JAV, Europos Bendruomenė, Norvegija, Švedija, Didžioji Britanija, Čekoslovakija ir kt. Net nepastebėjau, kaip, spaudžiant ranką padėkos ženklui už jo kalbą, su Norvegijos užsienio reikalų ministru Thorvald Stoltenbergu mane nufilmavo Paryžiaus TV korespondentai. Vėliau, man jau išvykus, buvo ir daugiau pabaltiečiams palankių pasisakymų.

Bet negaliu pamiršti ir Pabaltijui nepalankaus "žodžio". Tai buvo Sovietų Sąjungos atstovo parlamentaro A. A. Danisov (6 psl.) kalba. Su jo kalba, kaip mačiau pereitame *Darbininke*, skaitytojai jau bus susipažinę. Čia tik trumpai priminsiu, kad ta jo kalba buvo perpildyta tokiomis terminais, kaip "įstatymas ir tvarka", "įstatymų taisyklės", "įstatymų viršenybė", "įstatymų principai", "įstatymų laikymasis" ir panašiai.

Vienu žodžiu, ten tiek daug tų "įstatymiškų" dalykų, kad jie užmušė bet kokią laisvę, kurios gali troškėti nelaimingos sovietinės respublikos. Pabaigai jis dar pažadėjo, kad, kai tik tie "įstatymai" bus parengti, Sovietų Sąjunga susąjūs Jungtinėm Tautom susipažinti ir patikrinti, kaip jie derinasi prie tarptautinių žmogaus teisių standartų.

Galima būtų ir plačiau aprašinėti tas dienas, kuriomis man teko toje sesijoje dalyvauti, bet čia negaliu praleisti ir Estijos užsienio reikalų ministro Lenart Meri. Jis buvo Švedijos delegacijos globojamas ir Genevoje praleido nuo vasario 4 iki 6 dienų. Nors jis negalėjo dalyvauti pagrindinėje sesijoje, bet jis turėjo progos susitikti su eile delegacijų vadovų ir dalyvavo savo spaudos konferencijoje. Arti penkiasdešimt tarptautinės spaudos atstovų atvyko į tą konferenciją ir klausinėjo jį apie padėtį Pabaltijyje. Man asmeniškai buvo malonu šį ministrą sutikti jau trečiokart. Prieš tai jį teko sutikti New Yorke kartu su Latvijos ir Lietuvos ministrais.

Senatorius Alfonse D'Amato vasario 17 kalba Kultūros Židinyje minint Lietuvos nepriklausomybės šventę. Nuotr. V. Maželio

ĮSIPAREIGOJOME UŽ LAISVĘ LIETUVAI Senatorius Alphonse D'Amato griežtai pasisakė

Senatorius Alphonse D'Amato, ką tik sugrįžęs iš penkių dienų kelionės į Pabaltijo respublikas ir Maskvą, pasidalijo įspūdžiais, kuriuos patyrė jis ir su juo keliavusi 12 kongresmenų delegacija. Audringai sutiktas Vasario Šešioliktosios sukaktį mininčių lietuvių ir dažnai plojimai pertraukiamas, senatorius Kultūros Židinyje kalbėjo:

"Laisvė — tai dalykas, dėl kurio negalima daryti kompromiso. Arba esi už ją ir už demokratiją, arba esi prieš ją. Gorbačiovas dabar eina prieš laisvę. Ir jau laikas, kad pasaulis ir mūsų šalis, mūsų prezidentas ir mūsų Kongresas išdrįstų aiškiai jam pasakyti 'Put up or shut up!'. Duok Pabaltijo tautoms, Lietuvai, laisvę ir nepriklausomybę..."

Is daugiau kaip 90 procentų balsavusiųjų 85 proc. (Lietuvoje vasario 9 d. Red.) pasisakė už savo laisvę ir nepriklausomybę, kurią Jungtinės Amerikos Valstijos turėtų tuojau pat pripažinti.

Vokietija nenumato taip greit, kaip iš pradžių tikėjo, atstatyti buv. Rytų Vokietijos ūkį.

JAV turi parodyti, ar jos stovi už žmones ir jų teises, už laisvę ir demokratiją, ar ne. Nėra jokio dalyko, kaip pusiau laisvi žmonės. Arba jie laisvi, arba nelaisvi. Ir dabar Pabaltijo tautos nėra laisvos. Ir todėl dabar Jungtinės Amerikos Valstijos neturėtų suteikti Sovietų Sąjungai palankaus prekybos statuso, nei duoti mokesčių mokėtojų pinigų, kad padėtų jos ekonomijai ir komunistinei vyriausybei.

Ir todėl aš pateikiu įstatymą, kuris sako: Jei Sovietai nesustabdys spaudos ir žodžio priešpaudos, jei neužtikrins Lietuvai spaudos, TV ir radijo laisvės, bus nutraukta visokia pagalba, kurią mes esame sutarę nuo pereitų metų gruodžio mėnesio. Ir aš padirbėsiu, kad tasai įstatymas praektų. Aš tikiu, kad jis bus priimtas. Ir jeigu tai paveiks Gorbačiovą, kad jis nuimtų rankas nuo lietuvių tautos, tai mes tą padarysime. Ir tai tik tos kovos pradžia. Nesvarbu, kiek ji laiko užtruks... Mes padarysime tai, ką privalome, nes tai įsipareigojimas stoti už laisvės reikalą visada ir visur, kur žmonės trokšta laisvės".

GALUTINIŲ LAIMĖJIMŲ NEABEJOJAME

Vaclovo Kleizos, Lietuvos generalinio garbės konsulo Chicagoje, kalba, pasakyta Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 17 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY

Mažai yra tautų, kurios vieno šimtmečio bėgyje net tris kartus skelbtų savo valstybinės nepriklausomybės atstatymą. Tai liudija tos tautos nepaprastą troškimą ir norą būti laisva, savarakiška savo krašto šeimininge, o kartu tai atskleidžia ir jos tragediją, kad dėl išorinių priežasčių ji nepajėgia išlaikyti savo teritorinės nepriklausomybės.

Tokia tauta esame mes, lietuviai. Po 123 carinės priešpaudos metų 1918 vasario 16 atkūrėme savo nepriklausomą valstybę. Neilgai džiaugėmės laisve, vos 22 metus. 1941 birželio 23 ir vėl drįstame skelbti savo nepriklausomybę. Šį kartą jos likimas dar trumpesnis, nepasiekęs pasaulio sąžinės. Reikėjo trečio karto, 1990 kovo 11, kad pasaulis pilniau suprastų ir atkreiptų dėmesį į mūsų užsimojimus ir norus būti laisvais. Už tai šiandien, po 73 metų, Vasario Šešioliktoji tampa dar svarbesne, dar reikšmingesne, nes ji buvo akstinas ir pagrindas birželio 23-jai ir kovo 11-jai.

Minėdami šią sukaktį, sugretinkime dabartį su praeitimi, kad suprastume jų reikšmę ateičiai. Prieš 73 metus Lietuvos vardas buvo mažai žinomas. Jos valstybingumas buvo likęs tik istorijos puslapiuose, apklotas šimtmečio dulkėmis. Reikėjo ilgai pasaulį

Gorbačiovas išsiuntinėjo Varšuvos pakto valstybių galvom kvietimus į konferenciją, kuri turės nuspręsti Varšuvos karinio pakto likimą iki balandžio 1.

Enrique Bermudes, buvęs Nikaragos kontrų steigėjas ir vadas, nušautas Managvoje. Tuo tarpu, kai valdžia ieško kaltininkų, sandanistai ir opozicija dėl jo mirties įtarinėja vieni kitus.

įtikinėti, jam įrodinėti, jog į savo valstybę teisę turime ir mes.

Šiandien Lietuva plačiai žinoma, jos vardas matomas spaudos puslapiuose ir televizijos ekranuose visuose žemynuose. Mūsų valstybingumas daugeliu suprantamas, jis išplaukia iš istorinės perspektyvos ir tautinės teisės, mūsų trispalvė plevesuoja kitų vėliavų tarpe, de ja, nevisur ir nevisuomet. Eilė kraštų nepripažįsta mūsų okupacijos, nors dėl to gal konkrečiai ir nieko nedaro, veikia mūsų atstovybės ir konsulatų, mūsų vyriausybės ir parlamento narius priima didžiųjų valstybių prezidentai ir premjerai.

Prieš 73 metus beveik trečdalis tautos buvo neraštingas. Intelligentija buvo mažumoje, nors sėkmingai vadovavo tautiniam atgimimui. Šiandien nemaža tautos dalis yra baigusi aukštąjį mokslą, turime plačius kadrus profesionalų ir įvairių sričių specialistų tiek Lietuvoje, tiek išsvijoje. Šiandien pasakytume, tauta yra šviesi, pilnai pasiruošusi žengti į 21-į amžių.

Prieš 73 metus buvome žemdirbių kraštas, visomis savo gyvybės sultimis jaugęsi Lietuvos dirvonus. Tautos charakteriui tas suteikė stiprų moralinį pagrindą, įkvėpė neatskiriama meilę savai žemei, davė kūrybinį akstiną naujai atgimstančiai valstybei. Šiandien 50% su viršum Lietuvos gyventojų jau susibūrę miestuose, tampame miestelėnų tauta, su visomis iš to išplaukiančiomis teigiamomis bei neigiamomis savybėmis.

Is Tėvynės girdime balsus, kad per paskutiniuosius 50 metų tenai išaugo dvi sužalotos kartos.

(nukelta į 2 psl.)

Minėjimo programos dalyviai su svečiais. Iš k. aktorius Arūnas Čiuberkis, aktorė Rasa Allan Kazlienė, latvių atstovas, Alfonsas Marcelinas, LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis, Lietuvos garbės konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, solistė Angelė Kiaušaitė, N.Y. miesto tarybos atstovas Walter Ward, programos vadovė Viktorija Garbaskaitė, estų atstovas, vysk. Paulius Baltakis, OFM, pianistė Frances Covalesky-Kavaliauskaitė, dr. Jokūbas Stukas, solistė iš Lietuvos Asta Krikščiūnaitė, inž. Jurgis Valaitis, renginio pirmininkas. Nuotr. Liudo Tamšaičio

GALUTINIŲ LAIMĖJIMŲ NEABEJOJAME

Vaclovo Kleizos, Lietuvos generalinio garbės konsulo Chicagoje, kalba, pasakyta Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo vasario 17 d. Kultūros židinyje, Brooklyn, NY

(atkelta iš 1 psl.)

Tą žalą padarė ne vien tik okupantas ir primestoji sietima sistema. Tam įtakos turėjo ir naujas gyvenimo būdas, neįprasta žemdirbių tautai aplinka, kuri nebūtinai yra vien tik sistemos išdava. Prieš kelias savaites mane sukrėtė vieno čia iš Lietuvos viešinio jauno žmogaus pasakymas: "Mano karta niekada neišmoko tarti dviejų žodžių: Ačiū ir atsiprašau". Šis pasakymas liudija tą žiaurią gyvenimo realybę, kuri pakeitė lietuvių tautos dvasią.

Prieš 73 metus irgi turėjome išsiviją, gausiausiai susitelkusią šiame krašte. Ji aktyviai rėmė tautų krašto pastangas atgauti nepriklausomybę. Koks buvo užsidegimas ir entuziazmas anuo metu, išryškina keletas momentų, ypačingai juos palyginant su dabartimi. 1919 metais buvo nūtarė surinkti vieną milijoną parašų, prašant JAV vyriausybę pripažinti atsikūrusią Lietuvos valstybę.

Cituojau iš Vincento Liulevičiaus knygos *Išsivijimas nepriklausomos Lietuvos atsigimimo darbe*. "Parašus rinko ne tik iš lietuvių, bet ir svetimtaučių. Parašų rinkėjai ėjo iš namų į namus. Visiems aiškino Lietuvos ryžtą nepriklausomai gyventi... Parašai skirti laiku buvo surinkti, nugalbenti iš įvairių vietovių į centrą ir susiūti parašų lapai į 138 knygas". Tas milijonas parašų buvo įteiktas prezidentui Harding 1921 gegužės 30. Mes žinome, kad praėjusių metų bėgyje buvo surinkta netoli 5 milijonų parašų už Lietuvą, bet šį kartą tą padarėme ne mes, o svetimieji.

Dar pora statistinių duomenų, rodančių ano metų išsivijimo nuotakas bei užsilaikavimą Lietuvai. Kai Amerikos lietuviai nuliudino Lietuvos Laisvės Varpą, jo atidengimo iškilmėse Chicagoje buvo per 4,000 žmonių. O Varpą išleidžiant į Lietuvą 1919 rugsėjo 24 toje pačioje Chicagoje dalyvavo daugiau kaip 18,000 žmonių. Kada mes paskutinį kartą vienoje vietoje matėme tiek išsivijimo lietuvių demonstruojant už Lietuvą?

Tokia išsivijima buvo prieš 73 metus. Ir šiandieninėje išsivijoje matome panašų entuziazmą bei nusiteikimą Lietuvai, nors savo idealizmu turbūt nepralengkiame anų dienų tautiečių. Išsiviją visuomet buvo, yra ir bus svarbus ir reikalingas ramstis Lietuvos valstybei. Tą labai tiksliai nusako Romualdas Ozolas: "Svarbu, kad išsivija neparasų savo misijos Lietuvos atžvilgiu šūvokimo. Išsivijai tikėjo ir tiki, kad jie gali ir turi mums padėti

siekti laisvės ir nepriklausomybės. Tačiau mūsų laisvėjimas gali sukelti iliuzijų, kad jų misija atlikta. Taip, Lietuvos likimas sprendžiasi pačioje Lietuvoje. Tačiau ši vienintelė žemė, kur Lietuva gali būti, yra tokioje vietoje, kur jai ir toliau grės nuolatinis pavojus. Tegul mūsų išsivijima būna kupina šito jausmo ir noro saugoti, kiek pajėgs, šitą žemę netgi tada, kai ji taps nepriklausoma".

Kaip matome, skirtumai tarp 1918 ir 1991 metų yra. Vieni iš jų mus drąsina, kiti kelia rūpestį. Tačiau galime tvirtinti, kad šiandien Lietuvos pozicija pasaulyje yra stipresnė ir aiškesnė, negu ji buvo prieš 73 metus. Kas vyksta Lietuvoje, kuo šiandien rūpinasi ir gyvena išsivijia, ir ką rodo pasaulio viešojo opinija, mums gali teikti vilties ir drąsos. Bet kelias į laisvę dar tolimas, nelengvas, galys pareikalauti naujų aukų.

Po praėjusių metų kovo 11 dienos tauta, o drauge su ja ir mes, išgyvenome euforiją. Po kurio laiko ją pakeitė tam tikras nusivylimas, rūpestis, netikrumas. Ekonominė blokada dar kartą parodė kietą realybę ir su koku prieš turime vesti derybas, tačiau kartu ji tautą labiau sujungė, sustiprino, užgrūdino.

Šių metų sausio 12 - 13 dienu žiaurieji įvykiai sukrėtė mūsų atrado stebėtinai platų atgarsį pasaulyje, tautai suteikė naujo pasiryžimo ir naujos energijos, ją uždegė. Tuo pačiu metu išryškėjo ir faktas, kad Europos valstybės yra didesnės mūsų draugės, negu šio krašto administracija. Kraujas, tekėjęs Vilniaus gatvėse, nebuvo veltui pralietas. Jis suvienijo tautą ir dar kartą patvirtino, jog vienintelis mūsų kelias — pilnatinė laisvė ir nepriklausomybė.

Argi nėra nuostabu, kad dabar kiekvieną dieną į Vilnių atvažiuoja daugybė autobusų iš įvairių Lietuvos vietovių su žmonėmis tam, kad jie po 10 - 12 valandų saugotų parlamento rūmus? Atlikę savo pareigą, jie grįžta namo, o juos pakeičia naujai atvažiuojanti banga. Kai jų paklausi, ką darysite, jei į jus prienas važiuoti tankai, visi kaip vienas atsako: Mes stovėsime ir nesitrauksime.

Praėjusio šeštadienio apklausos duomenys aiškiai ir kategoriškai išreiškė visos tautos valią. Tačiau Vakarai vis dar nesiryžta tarti aiškaus ir nedviprasmiško žodžio. Išimtis — Islandija, kuriai esame dėkingi ir kurios pavyzdžiu, tikime, paseks ir kiti. Žiaurūs įvykiai Lietuvoje dar kartą turėjo atskleisti Vakarams tikrąjį komunizmo veidą. Jie

turėjo pamatyti, kad istorinėje scenoje pasikeitė tik veikėjai, o sistema ir tikslai liko tie patys. Deja, naujieji aktoriai ir toliau remiami, pro jų šypseną nenorima matyti tikrovės. Dar skaudžiau, kad tie, kuriais visą laiką pasitikėjome, šiandien Artimuose Rytuose už teisingumo ir moralės principus miršta, o Lietuvoje juos pamiršta.

Ateitis prieš mus pastato naujus uždavinius, naujus išpareigojimus.

Pirma. Persiorientuoti ir pilnai suprasti, kad Lietuvos laisvės kova įžengė į naują konkrečių darbų ir galimybių laikotarpį.

Beveik 50 metų kalbėjome apie Lietuvos laisvinimą, posėdžiavome, ginčijomės vieni su kitais, rašėme memorandumus, priiminėjome rezolucijas, bet konkrečių rezultatų beveik nesimatė. Staiga prieš porą metų tai pasikeitė, ir mes pajutome, jog nebuvome pilnai pasiruošę naujiems uždaviniams. Kai kur pasirodė pasimetimo ir nesiorientavimo ženklų. Šalia nusistovėjusių visuomeninių institucijų atsirado naujos, spontaniškos, savo buvimu kartais sukeliamos įtampų, nepasitikėjimo.

Gyvenimas tuštumos nemėgsta. Tai vykdo ir šiuo atveju. Užtruko, kol persiorientavome, prisitaikėme prie naujų aplinkybių, supratome naujas galimybes. Šiandien aiškiai matome, kad darbo užtenka visiems. Pradedame vieni kitais pasitikėti, nors dar vis trūksta artimesnio bendravimo ir koordinacijos. Laiko tėkmėje visuomenė atskirs grūdus nuo pelų. Džiugu, kad ne vienu atveju darbiniai įsijungė mūsų vadinamoji prarastoji — vidurinėji karta. Dabar yra pats laikas pramatyti įvairias ateities galimybes ir joms ruoštis, kad vėl nebūtume netikėtai užklupti.

Antra. Sustiprinti ryšius tarp tautos ir išsivijos, juos grindžiant atvirumu ir gilesniu vieni kitų supratimu.

Paskutiniu metu spaudoje pasirodė daugiau nuomonių, atviriau pasisakančių dėl išsivijos ir tautos bendravimo. Tai būtina ir naudinga. Visi esame tos pačios šeimos nariai, tokiais ir toliau liksim. To niekas nepakeis. Yra tarp mūsų daug panašumų, bet yra ir skirtumų. Juk ir to patio medžio šakos nevienodos. Tos, kurias daugiau glamonėja saulės

spinduliai, labiau klesti ir plečiasi.

Nesame ir nebūsime vienodi, bet visuomet būvome ir būsimė maitinami tų pačių tautos šaknų ir iš to pačio kamieno atsiskleidžiamie pasauliui. Todėl reikia daugiau atvirumo, drąsos ir atlidumo mūsų bendravime. Atviras dialogas yra būtinas, nors jis kartais gali būti skaudus ir mums, ir jiems. Ne savo valia išsiskyrėme, bet savo valia galime vieni pas kitus sugrįžti. Džiaugiamės, kad likimas ir vėl mus suveda draugėn. Visi skirtumai neišnyks ir jie negali išnykti, nes gyvename skirtinguose pasauliuose. Svarbu, kad jie nebūtų kliūtis tolimesniam augimui.

Trečia. Nesuklupti savo viltyje ir savo tikėjime Lietuvos ateitimi.

Aiškūs tautos apsisprendimas už laisvę, sovietinės imperijos žlugimas ir viešojo pasaulio opinija — tai pagrindas mūsų viltims. Nėra jokios abejonės, kad nepriklausomybės aušra Lietuvoje patekės. Tačiau turime būti pasiruošę ir tai galimybei, kad nakties tamsa dar gali pareikalauti naujų aukų. Bet dėl galutinio laimėjimo abejoti negalima.

Kiekvienas esame svarbus ir reikalingas savo tautai. Galimybės padėti Lietuvai šiandien yra plačios. Tik vertu nusistatyti kuri pagalba tautai yra labiausiai reikalinga, nes jai reikia daug, o mūsų išteklių ir jėgos riboti. Ar ne per daug rūpinamės materialine parama, o per mažai dėmesio kreipiama atskleisti tautai krikščioniško Vakarų pasaulio idėjinius turtus, taip reikalingus visose gyvenimo srityse? Tiesa, kartais lengviau nupirkti kompiuterį ar kurią kitą priemonę negu pasotinti idėjinį alkį, kurį Lietuva šiandien jaučia. Šiame darbe nėra nei didelių, nei mažų, visi esame lygūs, visi nešame tą pačią atsakomybę už savo tautą.

Simboliška, kad šiais metais Vasario 16 ir Kovo 11 yra gavenios laikotarpyje. Kaip po gavenios ateina Velykos, taip ir Lietuvai ateis nepriklausomo gyvenimo prisikėlimas, nes poeto Vinco Kazoko žodžiais tariant:

*Neklausk, ar upė nori tekėti — ji teka!
Neklausk, ar tauta nori gyventi — ji gyvena!
Mano tauta kaip upė — ji gyvena ir teka!*

EPISKOPATAS SVEIKINA RESPUBLIKOS VALDŽIĄ

(New York, 1991 vasario 15, LIC) Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga Lietuvos kardinolas ir vyskupas pasiuntė tokio turinio laišką Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir premjerui Gediminui Vagnoriui:

Lietuvos Katalikų Bažnyčios episkopatas gėrisi Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės išterme bei ryžtu sunkiausiomis sąlygomis vairuojant mūsų Tėvynę į laisvą, garbingą ir demokratišką gyvenimą. Džiaugdamiesi, kad pastaruoju laiku gražiai klostosi parlamento ir vyriausybės bendradarbiavimas, ir pagarbiai sveikindami garbinguosius mūsų deputatus ir ministrus Nepriklausomybės šventės proga, nuoširdžiai linkime ir meldžiame Dievą palaimos jums, jūsų šeimoms ir visiems Lietuvos žmonėms. Tegų, Dievo, Apyaizda suteikia mūsų tautai brangiausią nepriklausomybės dovaną. Tegų ji visada tarnaus mūsų krašto gėriui.

Lietuvos kardinolas ir vyskupas

(LIC)

— Vilniuje, su mafonumu priimta žinia, kad Prahoje, Čekoslovakijos sostinėje, viena gatvė pavadinta Lietuvos gatve. Čekoslovakijos Raudonasis Kryžius nutarė pasiųsti Lietuvos Raudonajam Kryžiui medicinos personalo, savanorių grupę ir sunkvežimį įvairių vaistų.

Vilniaus Antakalnio kapinėse sausio 16 vainikais papuošti devynių nužudytųjų kapai. Nuotr. Juozo Grikenio

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLONNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamental, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 772 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

FAX 718 827 - 2964
Editorial Office, 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Publication No. USPS 148-360
Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rūpinimasis Lietuvių Bendruomenės reikalais

Vėl turime prieš akis naujus JAV LB Tarybos rinkimus. Renkama jau XIII-toji Taryba. Tas skaičius ir liudija, kad esame emigracijoje gerai susiorganizavę, nepasimetę, mokame susidrausminti ir jausti pareigą išlaikyti Lietuvių Bendruomenės gyvą veiklą.

Tačiau gyvenimo tikrovė verčia pažvelgti ir už tų gražių žodžių. Ar viskas taip sklandžiai vyksta su tais Tarybos rinkimais ir pačia Taryba?

Nekartą jau buvo nusiskusta, kad štai asmuo, siekdamas populiarumo ir pripažinimo, kandidatuoja į Tarybą. Jį išrenka. Visi džiaugiasi, kad tai bus nauja pajėga, o tas išrinktas dabar parodo savo tikrąjį veidą: visai nesidomi jokia Lietuvių Bendruomenės veikla, nedalyvauja Tarybos sesijose, nedalyvauja vietos Lietuvių Bendruomenės veikloje. Tai tikrai "mirusi siela".

Kai kurie, būdami populiarūs savo aplinkoje, dalyvauja rinkimuose, patenka į Tarybą, bet nevažiuoja į Tarybos sesijos posėdžius, nes reikia pačiam susimokėti kelionės ir kitas išlaidas. Jau kandidatavome jie žinojo, kad taip bus — reikės susimokėti, tai kodėl kandidatavo, kodėl apvylė visuomenę? Dažnai tą populiarumą panaudoja ir savo biznelio šakai. Ne vienas mielai pasinaudoja patriotiniais lozungais, kad iš to plėstųsi jo biznelis. Nepavydime, kad organizuoja savo biznį, bet visi nusivilia, kad jis nepasiaukoja ir nedalyvauja Tarybų posėdžiuose.

Jau taip yra, kad reikia aukos. Aukos reikalaujama iš visų. Senojoje Lietuvos valstybėje visos tokios visuomeninės pareigos buvo garbės reikalas, visi turėjo

susimokėti savo išlaidas. Juk ir mūsų išeivija jau yra tiek ekonomiškai pajėgi, kad gali nesivaržydama padengti išlaidas, kurias sudaro dalyvavimas Taryboje, kitoje visuomeninėje veikloje.

Todėl ir tenka rūpintis, kad būtų parenkami tokie kandidatai, kurie iš anksto sutiktų dalyvauti Tarybos sesijose. Ypač jaunimas, jaunieji profesionalai, kurių uždavimai yra sodrūs ir įspūdingi, turi pajusti šios aukos prasmę ir svarbą.

Todėl prašome LB apygardas ir visus tuos, kurie praves Tarybos rinkimus, sutelkti tuos, kurie lankysis Tarybos sesijose. Prašomi ir LB aktyvieji nariai balsuoti tik už žinomus pozityvius LB veiklius narius. Taryba yra mūsų seimas, ir jis turi būti kūrybingas.

Tėvynės reikalai mus verčia dar labiau budėti. Dar okupuotą Lietuvą gali ištikti įvairiausi pavojai, nauji ginkluoti puolimai, "sutriuškinimai", tankai ir automatai gali padidinti skaičių žuvusių dėl tėvynės laisvės. Reikia skubaus ir efektingo reagavimo. Labai jautriai ir greitai reagavome į sausio 13 įvykius.

Lietuvių Bendruomenės vienetai yra bene tinkamiausi šiai efektyviai veiklai. Tokia LB New Yorko apygardos valdyba gali būti čia pavyzdžiu: surengė eilę demonstracijų mieste, savai visuomenei parodė naujausias vaizdajuostes, suorganizavo pasiųsti į Lietuvą konteinerį, įsijungė į bendrą Vasario 16 minėjimą ir tuo minėjimui suteikė gilesnę prasmę — mus labiau apjungė.

Tegu ir tai būna nauji Lietuvių Bendruomenės veiksmų rūpes-

Praeitų metų rudenį, Vaivos Vėbraitės-Gust ir Jūratės Kroktytės-Stirbienės iniciatyva, įsikūrė Amerikos pedagogų ir vaikų specialistų bendrija A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education). Bendrijos veiklos branduoliu yra "Amerikos mokytojai — Lietuvos mokyklai" programa. Bendrija veikia Lietuvos Respublikos Kultūros ir Švietimo ministerijos įgaliojimu.

Bendrija stengiasi suburti pedagogus ir įvairius vaikų auklėjimo bei lavinimo specialistus, o taip pat asmenis, kuriems rūpi Lietuvos švietimas. Ji veikia Pasaulio LB ir JAV LB žinioje.

Kokie gi šios Bendrijos tikslai? Galutinis tikslas — padėti Lietuvai sukurti modernią, demokratine Lietuvos mokyklą. O pakeičiant šį tikslą numatoma atlikti

čią. Visi LB veiksniai, ir pati Krašto valdyba ir sudarytos tarybos turi jausti atsakomybę už savo veiklą. Neužtenka užimti postą, nuvykti į kitą vietovę ir ten pasakyti kalbą. Reikia jausti ir matyti iškilančias problemas ir į jas reaguoti, organizuojant platų visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą.

Gyvename tokiam krašte, kur demokratija sukūrė atvirą visuomenę, davė teisę ir privilegiją pasisakyti visais visuomeniniais klausimais, nes žmonės išrenka Tarybą, kad ji tarnautų visuomenės poreikiams, kad būtų atsakinga už savo veiklą tai visuomenei. Gyvename didžios įtampos laikais, kurie iš mūsų kur kas daugiau reikalauja, negu iš ankstesnių kartų.

New Yorko miesto burmistras David N. Dinkins vasario 15 miesto rotušėje Lietuvos Vyčių suorganizuotai lietuvių delegacijai išteikė proklamaciją Lietuvos reikalui. Nuotr. L. Tamošaičio

AMERIKOS MOKYTOJAI — LIETUVOS MOKYKLAI

daug kitų darbų. Ypatingi darbai laukia atsilikusių vaikų auklėjime bei švietime. Šioje srityje tarybiniais metais Lietuvoje, kaip ir Sovietų Sąjungoje, trūko specialiųjų programų atsilikusių vaikų mokymui, bei specialistams sąlygų, susipažinus su pasauline praktika, šioje srityje tobulintis. O juk kiekvienas vaikas, nežinantis jo gabumus, turi turėti teisę į mokslą, švietimą. Turi teisę išmokyti laisvai mąstyti, samprotauti, pagal pajėgumą įsigyti profesiją, išmokyti darbo, amato. Tokiam švietimui reikalinga speciali metodika, naujas požiūris į kiekvieną vaiką, kaip į potencialų mokymui individą, atsižvelgiant į jo asmeninius sugebėjimus. Amerikoje darbas su atsilikusiaisiais vaikais yra toli pažengęs. Todėl A.P.P.L.E. stengsis įvairiais būdais perduoti Lietuvos pedagogams ir vaikų specialistams tą sukauptą patirtį visose pedagogikos srityse, tad ir specialaus ugdymo srityje. Vykdamas šią programą, atsiveria didelės galimybės prisidėti prie Lietuvos švietimo pertvarkos proceso. A.P.P.L.E. veiklos programoje yra numatyta:

— skatinti Amerikos pedagogus, keliant savo kvalifikacijas, atlikti mokslo darbus Lietuvoje;

— sudaryti sąlygas atvykstantiems Lietuvos pedagogams susipažinti su savo specialybės žmonėmis ir metodika Amerikoje;

— rūpintis Amerikos ir tarptautinių darbo sąjungų bendradarbiavimu su panašiais viene-

tais Lietuvoje, o taip pat pedagoginių institutų bei kitų mokyklų Amerikoje ir Lietuvoje ryšiais;

— paruošti Lietuvos mokytojų naudingus JAV spaudoje išleistus straipsnius, kurie galėtų būti skelbiami Lietuvos spaudos leidiniuose;

— ruošti medžiagą (straipsnius, video juostas ir pan.) mokyklinio amžiaus vaikų tėvams apie tėvų įtaką vaiko asmenybės ugdyme;

— supažindinti pedagogus ir kitus specialistus su galimybėmis gauti stipendijas iš įvairių JAV fondų, kurie paremti jų profesinį darbą Lietuvoje;

— ieškoti įvairių medžiaginių aukų, tokių kaip mokymo priemonės, vadovėliai, ir pan., įvairiose leidyklose bei mokyklose;

— skleisti žinias apie lietuviškos mokyklos padėtį Amerikos spaudoje.

Išdėsius pagrindines veikimo gaires, reikėtų paminėti jau kai kuriuos atliktus šios Bendrijos darbus.

Neseniai Amerikoje lankėsi vaikų psichiatras iš Lietuvos, medicinos mokslų kandidatas Lietuvos psichiatrų asociacijos pirmininkas dr. Dainius Pūras. Bendrija labai sėkmingai koordinavo dr. Pūro kelionę po Ameriką.

Dr. Pūras yra be galo susirūpinęs specialaus vaikų ugdymo problema Lietuvoje (special education). Kol kas vaikai, turintys mokymosi sunkumų, priešingai atsilikę vaikai, yra laikomi antrarūšiais piliečiais. Vaikai su

sunkesniais vystymosi sutrikimais yra visiškai izoliuoti nuo visuomenės, jiems nėra specialių mokymo programų, trūksta specialistų, gebančių su vaiku dirbti. Todėl savo viešnagės Amerikoje metu dr. Pūras labiausiai domėjosi specialaus vaikų lavinimo sritimi.

Bendrija jau yra numačiusi eilę veiklos projektų ateičiai. Vienas jų tai Lietuvoje organizuojami mokytojų kvalifikacijos kėlimo kursai. Bendrijos atsakomybė — parengti pagrindinę kursų programą, surasti dėstytojus, norinčius skaityti paskaitas, numatyti tų paskaitų temas. Tokie kursai praplėstų Lietuvos pedagogų žinias, padėtų užmegzti glaudžius ryšius tarp Amerikos bei Lietuvos vaikų mokymo specialistų, atvertų galimybes vieniems kitus pažinti ir ateityje sėkmingai bendradarbiauti. Kursai Lietuvoje numatomi šiemet liepos 13 d. — rugpjūčio 14 dienomis. Programą sudarys dvi pamainos po dvi savaites. Juos Lietuvoje koordinuos Mokytojų kvalifikacijos centro direktorius Rimantas Želvas.

Mieli tautiečiai, kviečiame įsirašyti į A.P.P.L.E. gretas, prisidėti prie šios bendrijos veiklos. Juk mokytojo profesija Lietuvoje nuo seno buvo laikoma viena labiausiai pagarbių. Mokytojų rankose yra laisvos Lietuvos vaikų ateitis. Padėkime Lietuvos mokytojams atstatyti Lietuvos mokyklą — mokyklą su gražiomis senomis tradicijomis ir naujais moderniais mokymo metodais.

Bendrijai gali priklausyti įvairūs specialistai, dirbantys vaikų švietimo bei vaikų apsaugos srityse (angliškai vadinami: educators; special educators; speech occupational and play therapists; school psychologists and administrators; social workers; counselors), o taip pat visi norintys prisidėti prie Lietuvos švietimo pertvarkos darbų.

Registruojantis, prašoma atsiųsti savo vardą, pavardę, adresą, telefoną ir specialybės sritį adresu: A.P.P.L.E., c/o Lithuanian Resource Center, P. O. Box 1370, West Hartford, CT 06107. Tel. (203) 521 - 7051.

Raimonda Rukšienė
A.P.P.L.E. korespondentė
Philadelphia

ATSIMENANT TREMTINIŲ STOVYKLAS VOKIETIJOJE

BALYS VYLIAUDAS

3

Visa tai greit paaikšėjo, kai Van Eck taip pareiškė: "Vyr. vado gen. Clay štabas šandien 11:15 val. pranešė telefonu, kad jam jau seniai žinoma, jog visi pabaltiečiai Vokietijoje kovo 10 d., ryšium su Maskvos konferencijos atidarymu, skelbia bado streiką ir atsisako tą dieną dirbti". Ir toliau pasikalbėjimas vyko šitaip:

B. Vyliaudas: Tai netiesa. Pabaltiečiai tą dieną tik badauja, bet neatsisako dirbti. Jie tą dieną dirba normaliai, kaip ir kasdien. (Visi dalyviai tvirtai paremia šį pareiškimą.)

Van Eck: Gen. Clay, kuris atsakingas už okupuoto krašto rimtį, įsakė uždrausti bet kokį demonstracinio pobūdžio veiksmą ir išlaikyti rimtį stovyklose, nesiskaitant su jokiomis priemonėmis. Jei šito įspėjimo nebūtų paisoma, visi pabaltiečiai — nuo seniausio iki mažiausio kūdikio tuojau bus pašalinti iš stovyklos jų pačių likimui.

B. Vyliaudas: Jums žinoma,

kad šio karo eigoje mūsų kraštai prarado nepriklausomybę. Gyventojai, išblaškyti po visą pasaulį, vargsta. Jie prarado visa, ką žmogus bendrai gali prarasti, išskyrus gyvybę. Dabar, skelbdami bado streiką, jie nereiškia pasipriešinimo prieš amerikiečių armiją, JAV politiką, UNRRA ar bendrai prieš sąjungininkus. Jie tuo būdu tik kreipiasi į pasaulio sąžinę, prašydami atsižvelgti į savo tautų likimą. Tai tylus, taikingas ir kultūringas prašymas. Bet kokios triukšmingos demonstracijos, išsišokimai ar veiksmas, kurie drumstų rimtį ir ramybę, baltams yra svetimi. Tokiu būdu mes, reikšdami savo balsą, jokio pavojaus niekam nesudarysime. Tai tikra.

Van Eck: Aš visa tai gerai suprantau, bet ką pasakys maj. Popov! Jūs taip pat turite suprasti, kad čia yra okupuotas kraštas ir kad jūs esate armijos išlaikomi UNRRA stovyklose. Jūs negalite daryti tai, ką daro laisvai, iš savo darbo, gyvenantieji žmonės. Ar

mija turi atsakyti už jūsų veiksmus, o jūs turite paklusti jos įsakymams ir nustatyti tvarkai. Jums, kol gyvenate stovyklose, uždrausta kištis į politiką ir kankinti armijos prestižui bei jos veda politikai. Nepaklausymo pasekmės bus baisios, nes dar oras yra šaltas. Atsižvelkite į vaikus, moteris, ligonius bei senius.

Vyliaudas: Gerbiamieji, niekas pasaulyje negali uždrausti bet kokios tautos nariui teisėtai kovoti dėl savo tautos likimo, dėl jos laisvės ir gerovės. Juo labiau mes netikime, kad vakarų demokratinis pasaulis, kuris tiek kraujo pralijo dėl pagrindinių laisvės principų, galėtų mums uždrausti rūpintis savo tautų likimu ir dėl to taikingai kovoti, o juo labiau prašyti laisvės, kiekvienam teisėtai priklausančios.

Van Eck: Aš pats vokiečių metais, kaip ir kiti belgai, kovojau prieš vokiečius už savo tautos laisvę, bet aš rizikavau tik savo gyvybę. Jūs dabar rizikuojate visų tautiečių likimu. Užtrauksite didelį vargą vaikams, moterims ir seniems.

Vyliaudas: Jei mes negalėsime atgauti savo tautų laisvės, tai mūsų gyvybė nustoja bet kokios reikšmės, mūsų gyvenimas pasilieka tada bevertis. Mes visi rizikuojame savo gyvybe ir to nebijome, jeigu tuo galime prisidėti

prie tautos išvadavimo iš vergijos. Ir bolševikų, ir vokiečių metais mūsų tautos neklausė draudimų, kovojo už tai, už ką kiekviena save gerbianti tauta kovoją. Dabar mums pats laikas aukotis už savo tautų reikalą, kada prasideda paskutinis taikos etapas Maskvoje.

Van Eck (įtūžęs): Neprasminga toliau tęsti diskusijas. Jau ir taip per ilgai be reikalo kalbame. Jūs turite pasirinkti: arba savo nusistatymą vykdyti iki galo ir tučtuojau pasišalinti iš stovyklos arba laikytis kariuomenės vadovybės įsakymo ir atsisakyti nuo bado streiko.

Vyliaudas: Aš turiu absoliutiškai ir kategoriškai pareikšti, kad ne mes organizuojame šį bado streiką, bet viso pasaulio baltai. Mes negalime nei pakeisti, nei ginčytis šiuo klausimu. Tai ne nuo mūsų priklauso, ir neturime galios jį pakeisti. Mes galime kalbėtis tik tiek, kiek jis liečia mūsų stovyklą. Tačiau ir čia, jei mūsų stovykla neprisidėtų prie bado streiko, mes būtume išdavikai.

Van Eck (labai įpykęs): Nesukman ant galvos puodo! Klausimas aiškus. Jei negali savo tautiečių čia priversti klausyti, arba jie paties neklausys, tai dar šandien turi išeiti atsistatydinimo raštą. (Smarkiai tranko kumštim stalą.)

Įsiviešpatauja gili tyla.

Vyliaudas: Mes laiku painformavome direktorę apie tai. Kad nebūtų jokių nesusipratimų ir nuostolių, gal būtų galima tą dieną mažiau maisto paruošti. Mes kalbame atvirai, kaip ir jūs, ir norime visą reikalą tiksliai išsiaiškinti.

Miss Tibble (stovyklos direktorė): Aš negaliu mažiau maisto duoti, nes tai darytų įspūdį ir pagrindą manyti, jog mes jūsų streiką remiame. Kiek stovykloje žmonių, tiek bus duodama maisto normų.

Vink (Camp Employment officer): Yra būtina, kad visi kovo mėn. 10 d. duodamą maistą atsiimtų ir niekur jo demonstratyviai neišmestų. Jei nors vienas ar keli asmenys demonstratyviai maisto neims ar paimtą demonstratyviai sunaikins, bus laikoma demonstracija, kuri karo vadovybės įsakymu yra uždrausta, ir viso iš to kylančios pasekmės palies visus. Visi baltai bus išmesti iš stovyklos be jokios išimties. Savo kambarėje kiekvienas asmuo turi teisę valgyti ar nevalgyti. Tai jo reikalas. Bet demonstracijos negali būti!

Van Eck: Jūs nė nemanykit, kad karo vadovybė susilaikytų nuo savo įsakymo vykdymo. Tai neįmanoma. Jūs savo elgesiu galite padegti ugnį, kuri galėtų išsiplesti ir vokiečių tarpe. Antra,

jūsų, baltų, grupė nėra tokia didelė, kad jos negalėtų sutvarkyti. Be to, atsiminkite, kad jūs kariuomenė tik savo gera valia palankiai traktuoją. Juk ne paslaptis, kad jūsų didžioji dalis negali būti laikoma DP. Savo pragaištingu elgesiu užtrauksite baisų vargą visai grupei. Tai įspėjimas. Nesakykite, kad nebuvote įspėti. Tai paskutinis žodis Užteks. Jūsų valia apsispręsti.

Ilga tyla.

Vyliaudas: (kreipdamasis į savuosius) Ką mes toliau darysime?

Ignatonis (mieste gyvenančių lietuvių atstovas — lietuviškai): Padėkok už įspėjimą ir pasakyk, kad visa tai pranešime savo žmonėms.

Vyliaudas (visiems su tuo sutikus): Dėkoju už atvirą pasikalbėjimą. Visa, kas čia buvo pasakyta, pranešime savo žmonėms.

Tuo baigėsi tasai nemalonus ir nežmoniškas pasikalbėjimas.

Tą patį vakarą suaukiau stovykloje gyvenančių lietuvių susirinkimą ir pranešiau Van Ecko pateiktą ultimatumą bado streiko klausimu.

(Bus daugiau)

NEW JERSEY GUBERNATORIUS PAS PABALTIEČIUS

Kalba New Jersey gubernatorius Jim Florio, atvykęs į pabaltiečių susirinkimą Kearny, NJ, Lietuvių klube. Sėdi Loreta Stukienė, vadovavusi šiam susirinkimui. Nuotr. Edvardo A. Bitėno

Pastarųjų savaitę tragiški įvykiai Baltijos šalyse paveikė ir daugelį Amerikos politikų, parlamentarų ir aplamai pačią visuomenę. Net mūsų vyriausioji galva, New Jersey gubernatorius Jim Florio, pats pareiškė norą susitikti su čia gyvenančiais lietuviais, latviais ir estais. Paprastai mes važiuojame į jo būstinę Trentone. Tačiau šį kartą įvyko atvirkščiai. Tai yra bene pirmas toks atsitikimas. Paskubomis buvo sudaryta grupė žmonių, kurie greit susirio su lietuviais, latvių ir estų visuomenininkais.

Antradienį, sausio 22, prieš ketvirtą valandą policijos ir saugumo darbuotojai užėmė savo pozicijas prie Davis Ave., Nr. 6, Kearny, NJ, kur yra įsikūręs lietuvių katalikų kultūros centras.

Netrukus salėn įžengė gubernatorius. Be jo, dar dalyvavo Kearny burmistras, valstijos sekretorė bei kiti pareigūnai. Kaip paprastai spaudos korespondentai ir fotografai tuoj pradėjo savo aparatais blykčioti iš įvairių pozicijų. Ir jų buvo nemažai.

Kalba pabaltiečiai

Programą koordinavo ir jai sumaniai bei dalykiškai vadovavo Loreta Stukienė. Ji yra *Americans for an Independent Lithuania* prezidentė. Pasveikinusi gubernatorių bei kitus garbės dalyvius, ji atpasakojo tragišką paskutiniųjų savaitę Lietuvos įvykių raidą ir kreipėsi į gubernatorių, kad jis konkrečiais darbais šiuo kritišku momentu ateitų Lietuvai į pagalbą. Specifiniai Stukienės prašė, kad jis parašytų savo vardu laišką prez. George Bush ir kad įtaigautų senato narius padėti Lietuvai. Kadangi New Jersey valstijoje yra gana daug vaistų pramonės gamyklų, tai buvo išreikštas noras, kad gubernatorius parašytų rekomendacinį laišką vaistų bendrovėm, kad jos paaugotų vaistų Lietuvos ligoninėms.

Po Stukienės, kalbėjo latvių jaunimo sąjungos atstovas Juris Blodnieks. Jis pabrėžė, kad sovietai terorizuoja Baltijos tautas, pasinaudodami karo veiksmų dėmesiu Irake ir Persų įlankoje. Nežiūrint viso to, Jungtinės Valstijos kaip tik dabar turi parodyti pasauliui ryžtingą mosą ir suteikti Lietuvai, Latvijai ir Estijai moralinį bei politinį pripažinimą.

Estų vardu kalbėjo Juhan Simonson. Jis yra tautybių ryšių direktorius New Jersey gubernatoriaus įstaigoje. Tai žmogus su dideliu patyrimu, jau daugelį metų dirbęs baltiečių naudai. Kalbėjo jis ryžtingai. Estai esą labai susirūpinę, kad tai, kas vyksta Vilniuje ir Rygoje, gali būti tęsiama ir Taline. "JAV tvirtinti ir vieši pasisakymai už Baltijos kraštų laisvę yra reikalingi šiandien, nes rytoj gali būti per vėlu" — pareiškė jis.

Svečiai iš Lietuvos

Susirinkime dalyvavo žurnalistė iš Lietuvos Jūratė Stalio-nytė ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos konsulinio skyriaus direktorius dr. Linas Kučinskas. Pakviestas žodžiui, jis klausytojus nustebeino, prabildamas į visus angliškai ir nesinaudojo nei vertėju, nei užrašais. Jis paryškino momentus, kokiose baisiose okupacinėse sąlygose yra pasiryžęs išlikti gyvas demokratiškai išrinktas Lietuvos parlamentas. Sakė, kad šiuo metu yra 300 savanorių, kurie dieną ir naktį bet kokiomis priemonėmis yra pasiryžę ginti parlamento rūmus nuo sovietinių smogikų užpuolimų. Savanoriai dirba iš pasiaukojimo ir yra apsisprendę reikalui esant paaugoti ir savo gyvybes.

Dr. Kučinskas prašė, kad visi baltiečių kilmės amerikiečiai bei kiti šio krašto gyventojai nuolat savo laiškais be atvangos kreiptųsi į prezidentą Bush ir Senato bei Atstovų Rūmų narius, nuolat primindami tragišką Baltijos kraštų padėtį ir kad nurodytų sovietinių okupantų vykdomas piktadarybes. Jisai tvirtino, kad viešai padaryti Amerikos pareiškimai ir jos spaudoje pasirodę aprašymai gąsdina Kremlių, o to jis šiuo metu labiausiai bijo, nes žino, kad gali prarasti daugelį Vakarų valstybių pažadėtą ekonominę pagalbą. Taigi, nesiliaukime rašę į Washingtoną!

Gubernatorius pažadėjo

Gubernatorius Jim Florio pažadėjo parašyti prezidentui Bush laišką ir taip pat kreiptis į mūsų parlamentarų, kad jie spautų Kremlių, kad sustabdytų visus smurto veiksmus Baltijos šalyse. Jis taip pat sakė, jog darysiąs žygių, kad New Jersey esančios gausios vaistų pramonės bendrovės paaugotų Lietuvai vaistų ir medicinos įrankių.

Gubernatorius taip pat pažadėjo daryti žygių, kad būtų sustabdyta Amerikos ekonominė pagalba Sovietijai. Pasak jo, Baltijos kraštuose kova vyksta už teisę būti laisviem ir nepriklausomais, taigi tas reikalas svarbus ir visiem geros valios New Jersey gyventojam. Loreta Stukienė padėjo visiems kalbėtojams ir dalyviams už gausų atsilankymą. Pagaliau, žvelgdama gubernatoriui į akis, ji dar pridūrė, kad mes dabar žiūrėsime, kaip tie pažadai bus įvykdyti. Už šį sakinį visi klausytojai jau nuoširdžiai paplojo. Programa užtruko vieną valandą, nors buvo pasakyta, kad gubernatorius galės pabūti tik 30 minučių. Šis pasimatymas, kaip niekad, amerikiečių spaudoje susilaukė plataus atgarsio.

Pranešimai apie Lietuvą

Išvykus latviams ir estams, lietuviai dar pasiliko, nes abu svečiai iš Lietuvos padarė papil-

domus pranešimus. Žurnalistė Stalio-nytė pabrėžė, kad po nepriklausomybės paskelbimo kovo 11, Maskva buvusi visai pasimetusi ir dvasioje pritrunkta. Esą, jei Baltieji Rūmai būtų tuoj pat pripažinę Lietuvos vyriausybę, tai rusai būtų pasitraukę, nes pats Gorbačiovo vyriausias patarėjas A. Jakovlevas buvo pareiškęs, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo Hitlerio-Stalino suokalbčio aukos.

Dr. Linas Kučinskas dar pabrėžė, kad yra labai svarbu visais būdais nuolatos priminti Amerikos valdžios žmonėms sunkią Lietuvos būklę. Reikia įtraukti kuo daugiau žmonių ir kuo plačiau supažindinti amerikiečius su Lietuvos padėtimi. Tokių galimybių yra, tik reikia noro. Pvz., vienas tautietis, Algis Sruoginis, atsinešė visą pluoštą literatūros apie padėtį Lietuvoje į vietinę bažnyčią, Norwood, N.J. Prieš pamaldas jis paprašė kleboną, kad per pamokslą paminėtų Lietuvos tragediją ir kad leistų dailinti lapelius prie bažnyčios. Klebonas mieliai sutikęs ir per visus pamokslus raginęs tikinčiuosius nepamiršti Lietuvos. Taip pat paminėjo Lietuvos. Taip pat paminėjo Lietuvos. Taip pat paminėjo Lietuvos.

Toliau sekė klausimai. Kodėl buvusioji premjerė Prunskienė pasitraukė iš vyriausybės ir iš Lietuvos? Dr. Kučinskas mano, kad ji tai padarė dėl tai kurių lietuvių spaudimo ir dėl nuomonių skirtumo po pokalbių su Gorbačiovu ir su Lietuvos vyriausybės nariais. Tačiau ji esanti gili patriotė ir niekad nedarytų, kas kenktų Lietuvai. Kas atsitiko su į jos vietą paskirtu Albertu Šimėnu? Jis esąs gydomas ligoninėje dėl nervinio sukrėtimo. Algirdas Brazauskas

VLIKO PAREIŠKIMAS JAV PREZIDENTUI

VLIKO atstovas Jonas Bobelis 1991 sausio 22 per Pabaltijo delegacijos pasimatymą su JAV prezidentu George Bush ir gen. B. Scowcroft įteikė VLIKO pareiškimą (position paper), kuriame išdėstomi penki punktai, ypatingai svarbūs Lietuvos nepriklausomybei atstatyti:

1. Sovietų karinių jėgų atitraukimas iš Vilniaus; 2. Jackson-Venik nutarimo tolimesnis panaudojimas dėl Sovietų karinių veiksmų Pabaltijo valstybėse; 3. Sustabdyti ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai; 4. Pasiūsti

ŽURNALISTŲ DĖMESIUI

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos naujos kadencijos rinkimams nebuvo pasiūlytos naujų kandidatų pavardės. Todėl dabartinė LŽS-gos valdyba lieka dar vienai kadencijai — trejiems metams. Valdybos sudėtis dabar yra tokia: pirm. R. K. Vidžiūnienė, vicepirmininkai Vladas Bakūnas ir Ignas Medziukas, sekretorius Vytautas Šeštoka ir išdėminkė Rūta Sakienė. Kandidatu lieka Vladas Gylis. Adresas: 23500 Via Galera, Valencia, CA 91355.

Lietuvio Žurnalisto nr. 16-tas pagaliau paruoštas išsiuntinėti nariams ir prenumeratoriams. Gavusieji prašomi atsilyginti, nes kitų pajamų Sąjunga neturi. Taip pat Sąjungos nariai prašomi ta proga atsiųsti ir savo telefono numerį, kad esant reikalui galėtume skubiai susisiekti.

Šių metų Lietuvių Fondo Žurnalisto premijai skirti komisijoje sutiko dalyvauti šie asmenys:

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 17 mišias koncelebruoja vysk. P. Baltakis, OFM, su kunigais (iš k.) K. Pugevičium, S. Raila, klebonu V. Palubinsku, J. Pakalniškiu ir A. Prakapu, OFM. Nuotr. Liudo Tamošaičio

dabar vadovauja Lietuvos darbo partijai. Komunistų partijos vardas buvo pakeistas į Darbo partiją. Brazauskas labai norįs padėti Lietuvai tapti visai nepriklausoma valstybe. Tačiau jo būdas esąs toks, kad jis bando su visais gražiai sugyventi, o tai, kaip žinome, yra neįmanoma, ypač su okupantais.

Dr. Linas Kučinskas atsakė ir į jam pateiktus klausimus. Anksčiau jis buvo Vilniaus universiteto profesorius. Kurį laiką jis skaitė paskaitas Yale universitete kaip vizituojantis profesorius.

Aplamai, šis susitikimas buvo vienas iš įdomiausių, kurį New Jersey lietuviai yra turėję. Kad gubernatorius pas mus atvyko, tai padėka priklauso iš dalies ir dr. Jokūbiui bei Loretai Stukienai. Kad Jūratė Stalio-nytė ir dr. Kučinskas čia dalyvavo, padėka priklauso Algiiui Sruoginiui.

Julius Veblaitis

JAV KONGRESO DELEGACIJA GRĮŽO IŠ OKUP. LIETUVOS

JAV Kongreso delegacija 1991 vasario 16 grįžo iš penkių dienų kelionės po Pabaltijo valstybes. Joje dalyvavo: sen. Alphonse D'Amato ir kongr. Steny Hoyer (D-MD), Albert Bustamante (D-TX), Christopher Smith (R-NJ), Richard Durbin (D-IL), Benjamin Cardin (D-MD), Christopher Cox (R-CA), Dennis Hertel (D-MI), Tom Lantos (D-CA), Louise Slaughter (D-NY), Don Ritter (R-PA), Bill Sarpalius (D-TX) ir Craig Thomas (R-NY).

Delegacija aplankė Vilnių, Rygą, Taliną ir Maskvą. Jų tikslas buvo tiesiogiai susipažinti su Sovietų Sąjungos kariuomenės brutaliomis jėgoms panaudojimo pasekmėmis, išaiškinti 14 bėginklių lietuvių nužudymą, įvykintą vasario 9 d. įvykusį Lietuvoje plebiscitą, neabejotinai paskelbusį pasauliui lietuvių valią būti nepriklausomai, ir okupuotoje Lietuvoje vykdomą žmogaus teisių laužymą.

Vilniuje svečiai turėjo pasikalbėjimų su Aukščiausiosios Tarybos pirm. prof. Vytautu Landsbergiu, parlamento, vyriausybės ir politinių partijų nariais. Aplankė parlamentą, Ministrų tarybą ir televizijos stotį. Turėjo spaudos konferenciją. Delegacija grįžo nusivylus Sovietų Sąjunga, vėl naudojančia senus bolševikiškus metodus savo tikslams siekti, kaip pvz.: šantažą, gąsdinimus ir net žiaurią karinę bei KGB jėgų, pareikalavusių žmonių gyvybių.

Delegaciją lydėjo Eltos Informacijos direktorius J. Bobelis. Sen. Alfonse D'Amato savo kalboje Vilniuje pabrėžė Vliko darbų reikšmę Lietuvos laisvės byloje. Vlikas jau daugelį metų artimai bendradarbiauja su JAV Kongresu, administracijos nariais, o ypatingai su Helsinkio komisija.

Grįžę delegacijos nariai jau pradėjo daryti atitinkamus pa-

reikšimus, naudingus Lietuvos laisvės kovai. Ypatingai yra svarbi sen. A. D'Amato įvesta S-Res. No. 22, siekianti, kad JAV pripažintų Lietuvą, Latviją ir Estiją kaip nepriklausomas valstybes. Ši rezoliucija yra reikalinga visų lietuvių ir lietuvių draugų pagalboms, kad būtų kaip galima greičiau priimta. Visi rašykime savo senatoriams dėl jos rėmimo.

(Elta)

ŽODIS DAILININKAMS

New Yorke veikė N.Y. Lietuvių dailininkų sąjunga. Kartais ji veikdavo stipriau, kartais silpniau. Yra savo parodas rengusi Apreiškimo parapijos salėje, Lietuvių piliečių klube, senajame Kultūros Židinyje. Jos nariai dalyvavo vasario mėnesio rengiamose parodose ir įvairiose amerikiečių parodose. Prieš keletą metų Sąjungos veikla aptilo. Vis nebuvo progos susaukti susirinkimo.

Dabar vykstant 17-tai dailės parodai Kultūros Židinyje, kelių aktyvesniųjų dailininkų ir išrinktųjų į valdybą nuspręsta atgaivinti Sąjungos veiklą. Tuo reikalu šaukiamas New Yorke ir jo apylinkėse gyvenančių lietuvių dailininkų susirinkimas. Kviečiami atvykti visi lietuviai dailininkai, nes, būdami Sąjungos nariais, galės labiau pasitarnauti Lietuvai.

Kviečiami visi Atlanto pakraščio dailininkai įsijungti į šią Sąjungą, net ir tie, kurie gyvena atokiau nuo New Yorke. Sąjungos vardas: New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga. Pavadinimą gali pakeisti tik visuotinis dailininkų susirinkimas.

Kviečiama atsilipti šiuo adresu: Paulius Jurkus, 84 - 03 91st St., Woodhaven, NY, 11421-1403. Tel. (718) 441 - 3612. Neskaminti pirmadieniais ir antradieniais.

Ypač kviečiama įsijungti jaunosios dailininkus, kad būtų galima jų kūrybą pristatyti Lietuvai, kai pagerės kultūrinio pasikeitimo sąlygos.

Dailininkų susirinkimas bus kovo 17, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

cinė Lietuvos dailininkų grupė. Baigė darbus, dailininkai Klaipėdos parodų rūmuose surengė parodą. Iš parodoje parduotų paveikslų gautos lešos paaugotos dviem tikslams: Kristaus statulos atstatymui Palangos parke bei V. Mačernio paminklui Žemaičių Kalvarijoje pastatyti (skulptorius C. Karalius). Abiems tikslams paskirta po 880 dol.

ĮVYKIAI LIETUVOJE

— Tarptautinis intelektualų forumas 1991 sausio 25 dirbo Vilniuje. Forume dalyvavo 220 intelektualų iš Maskvos, Leningrado, Estijos, Latvijos, Moldovos. Buvo padaryta 10 pranešimų, 16 pasisakymų. Forumo tema "Demokratijos likimas Rusijoje, Baltijos valstybėse ir Europoje". Forumą sveikino tarptautinio PEN klubo pirmininkas, Rusijos PEN klubo pirmininkas, Jelena Bonner, Česlovas Milošas, Arthur Miller, Jošifas Brodskis ir eilė rusų intelektualų. Solidarumo su Lietuva telegramas atsiuntė Danijos kultūros ministrė, Švedijos švieti-

mo ministras, Amerikos ministras Kemp, Norvegijos ir Vokietijos intelektualai. Konferenciją sveikino išeivijos lietuviai, Estijos, Latvijos, Moldovos kultūros ministrai. Tarp konferencijos dalyvių buvo žymus rusų kulturologas Sergejus Averincevas, Latvijos dailininkų sąjungos pirmininkė Džema Skulmė, Maskvos rašytoja Alla Gerder, kompozitorius Osvaldas Balakauskas, literatūros kritikas Vytautas Kubilius, Leningrado ir Maskvos tarybų deputatai.

— Palangoje 1990 m. spalio lapkričio mėnesiais dirbo tradi-

17-oji dailės paroda — 2

I PARODĄ ISIJUNGIA IR JAUNIEJI

Vasario 9 vakare Kultūros Židinyje atidarėme iškilmingai šią parodą. Išgėrę kavos ar vyno, galėjome nuodugnai ją apžiūrėti.

Bendrai apžvelgę, matėme ir pasikeitimų. Ateina ir nauji, jaunieji dailininkai, kiti dalyvavę ankstesniuose parodose, dabar štai grįžta.

Keliauji tarp tų 70 kūrinių, tarp įvairių formų, minčių, ir jausmų ir džiaugies, kad lietuviai pajėgus ir įprasmina savo laiką kūryba, kad iš tos kūrybos sklaidžiasi didelė meilė Lietuvai.

Pasinaudodami katalogu, per eisime ir mes per parodą, susipažinsime su ja. Dailininkai yra labai jautrūs: kodėl ne jis pirmasis prisimintas. Alfabetinė tvarka visur priimta, ir ji nieko nesukriaudžia.

Juozas Bagdonas yra vienas pirmųjų šių parodų organizatorių. Kai 1970 buvo rengiama pirmoji paroda, jis uoliai vadovavo jos rengimui, įrengimui, parodos panelinių skydų gamybai. Ir paskui paroda iš parodos! Tiksriausiai dalyvavo visose parodose. Ne tik atnešė savo tapybos darbų, bet apsiėmė ir kitokias pareigas — padėjo kūrinius atrinkti, juos sukabinti salėje.

Šiai parodai jis davė 4 kūrinius: vienas — aliejus, kiti — temperos darbai. Visi pažįstame jo stilių, jo sukurtą pasaulį. Jo abstraktas — pilnas dinamikos, dramatiškumo, atrodo, kad būtų prasiveržę ugnikalniai, lekia erdvėje akmenys ir plyšta kalnai. Atrodo, kad tai abstraktu, bet tai žmogaus vidaus gyvenimas — jo vidinės įtampos, kurios sprogdina ir drebiną aplinką.

Dominoja įvairios formos erdvėje, bet kartais ima ir užklysta kažkokios tikrovės elementas, kažką jo kompozicija primena. Štai viena tempera pavadinta — Audros fragmentas. Audros nuotaiką ji ir sukelia. Kita tempera — Juodoji saulė. Tarp įvairių degančių abstrakčių formų iškyla juodoji saulė. Ją iškėlį kaip tik šviesus išsiskėtęs trikampis, ar neprasminga, ar ne simboliška? Kaip dažnai žmonės kelia aukštyn tą juodą saulę — blėgi, ji net paremia gėriui, kad jis nesužlugtu. Ar tai nėra ir dabarties laikų simbolika?

Daugiausia kalbų susilaukė jo

PUTNAM, CT

Paminės Kovo Vienuoliktąją

Lietuvių Bendruomenės Putnamo apylinkė rengiasi paminėti Kovo Vienuoliktąją, kai Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomybę.

Tos vienerių metų sukakties proga kovo 10, sekmadienį, 8 v. r. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyno koplyčioje bus aukojamos mišios su pamokslu. Pusryčių metu bus trumpai prisiminti įvykiai Lietuvoje.

Tolimesniuose LB apylinkės planuose yra Motinos dienos minėjimas, kuris bus gegužės 5 d., sekmadienį, 2 v. popiet Matulaičio namuose. Čia yra daug motinų, kurių niekas neaplanoko arba mažai kas lanko. Tad verta ir prasminga jas Motinos dieną aplankyti.

Šios veiklos programas parengė naujai išrinkta LB Putnamo apylinkės valdyba, kurią sudaro: pirmininkė A. Lipčienė, vicepirmininkė R. Taunienė, išdininkas J. Bružas, sekretorius dr. J. Kriaučiūnas, programų vadovė M. Noreikienė, nariai ryšių reikalams — J. Rygelis ir dr. B. Apshiega.

aliejinė tapyba, jo pats didžiausias paveikslas, 3 pėdos aukščio, 7 pėdos pločio. Jis nutapytas prieš kokius septynerius metus. Taip sako pats dailininkas.

Tuo laiku dar nebuvo jokio ženklo, kad Vilniū ištiks dideli tragiški įvykiai. O dailininkas štai buvo lyg koks pranašas, įžvelgė į laiką. Jis į savo abstraktą, į besisukančias dinamiškas formas įvedė konkrečius Vilniaus motyvus. Pro vieną formų plyšį matosi iškilę Šv. Onos bažnyčios bokštai, pro kitą — Vilniaus katedra.

Aplinkui taip lekia, tiesiog dunda aštrios formos, o pro jų tarpą iškyla kaip pastovūs elementai du Vilniaus fragmentai. Dailininkas paveikslą pavadino — Pasmerktas miestas. Tai mūsų dabarties Vilnius!

Rima Bružienė, gyvenanti New Yorko artumoje, pirmą kartą dalyvauja šiose vasario mėnesio parodose. Ji neseniai ėmėsi studijuoti tapybą, jau dalyvauja amerikiečių parodose ir ten laimėjo atžymėjimų, premijų. Ir gerai, kad ji nepasiklydo amerikiečių meno platumose, o atėjo į savą lietuvišką pastogę.

Ji tapo aliejumi. Jos kuriamas pasaulis — realistinis ir simboliškas. Gamtoje ieško gilesnės prasmės, gamtos elementus paverčia simboliais. Štai Nušivyliams — nuleipusi tulpė. Štai ir Vieniša paukštė, kuri skrenda jau per simbolinę erdvę, per kalnus.

Parodoje Rima Bružienė buvo išstatiusi 6 paveikslus. Vienas iš jų buvo diptikas — lėlių žiedai buvo išdėstyti per du, kampu pakabintus paveikslus. Šie lėlių žiedai ir molinė vaza labiausiai

POSĖDŽIAVO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

Kultūros Židinyje vasario 13 įvyko Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdybos posėdis, kuriame taip pat dalyvavo ir dalis išrinktųjų šios apygardos Tarybos narių.

Pirmininkas Vytautas Alksnis painformavo, kad parašyta daug laišku Nobelio taikos premijos institutui Norvegijoje, klausiant, kaip šis institutas galėjo paskirti taikos premiją tokiam žudikui Gorbačioviui. Laiškų akcija yra didelė. Institutas atsakė, kad premija skiriama neatšaukiamai. Labai jautriai reagavo norvegų liaudis, taip pat pasisakydama prieš tokį taikos premijos paskyrimą.

LB iniciatyva, kai New Yorke lankėsi Sovietų Sąjungos cirkas, prie jėgimo buvo platinami lapeliai, kurie aiškino, kas ta Sovietų Sąjunga, su tankais einanti prieš taikius ir laisvės siekiančius žmones.

Apygardos valdyba numato surengti solisčių Kisielienės ir Kriščiūnaitės koncertą. Abi yra atvykusios iš Lietuvos.

Estai nori surengti koncertą labdaros reikalams. Concertas bus Hunter kolegijos salėje. Dalyvauja 7 muzikai, iš jų vienas estas. Pelnas skiriamas Lietuvoje ir Latvijoje nužudytųjų šeimoms paremti. Muzikai groja be honoraro. Lietuvių Jaunimo sąjunga sutiko kontaktuoti rengėjus ir žinias paskleisti lietuvių tarpe. Išpareigojo Vilija Jūrytė.

Painformuota apie konteinerio išsiuntimą. Dalis siuntinių tenka Tremtinių ir Invalidų sąjungoms, medicinos knygos ir medicinos reikmenys paskiriamos universitetams.

LB New Yorko apygarda pa-

tapybiškai atbaigti.

Belieka ateinančiai dailininkei dirbti, stebėti gamtą ir ją apmąstyti. Tegu šis jos pasirodymas paskatina ją naujiems darbams, naujoms parodom.

Viktoras Bobelis, pats su savo tėvu prisitęsęs į parodą, buvo šis parodos jauniausias dalyvis. Jis yra inž. Jurgio Bobelio sūnus. Jo darbai liudijo, kad jis su tapyba yra gerai susipažinęs.

Išstatė du paveikslus. Dirba akriliniiais dažais. Vienas paveikslas pavadintas Sibiro irisai, kitas tik Irisas. Dažai dedami plokštuma. Šviesiame lygiam fone iškyla iriso žiedai, simpatingi, palieisti gyvenimo džiaugsmo. Ir žiedai taip pat ištapyti ramiom nedidelėm plokštumom. Spalvinės ir kompozicinės problemos išspręstos skoningai, be jaunuoliško blaškymosi.

Linkime Viktorui ir toliau dirbti, įsijungti į lietuvių dailininkų gretas, nes jom reikia naujų pajėgų.

Adomas Galdikas, čia gyvenęs, čia palikęs didelius meno turtus, šioje parodoje buvo prisimintas dviem jo spalvingais, dinamiškais paveikslais: Ruduo ir Miškas. Abu nutapyti temperos dažais. Abu labai jam būdingi, prisotinti degančių spalvų, pilni dinamikos. Antrasis paveikslas jau turi nemažą ir abstrakčių elementų.

Šiai parodai jis buvo specialiai parinktas, nes, kaip įžangoje buvo paminėta, paroda atkreipė dėmesį į 70 metų sukaktį, kai Kaune buvo suorganizuoti piešimo kursai, — lietuvių kalba lietuviams imta dėstyti meną. Iš tų kursų išsivystė Kauno Meno mokykla, o toje mokykloje ilgus metus profesoriavo Adomas Galdikas.

Jo paveikslai ir priminė praeitį ir gražiai įprasmino.

Toliau vėl grįžtame į dabartį. (p.j.)

(Bus daugiau)

skyrė 500 dol. auką Lietuvių Bendruomenės informacijos tarnybai, kuri veikia Philadelphiaje ir savo darbą atlieka labai efektyviai — greitai praneša apie įvykius Lietuvoje ir čia organizuojamas demonstracijas. (p.j.)

Povilas Labanauskas, buvęs Lietuvos karo laivo "Prezidento Antano Smetonos" kapitonas, dabar pensininkas ir gyvenęs Jupiter, FL, buvo atvykęs į New Yorką, svečiavosi pas Algį Jurgelį ir atsilankė Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Vasario 19 aplankė Darbininko redakciją. Dėl didelės skubos baigiant laikraštį paruošti spausdinimui, nebuvo progos plačiau su svečiu pasikalbėti. Šiais metais vasario 16 suėjo 40 metų, kai pradėjo veikti Amerikos Balso lietuviškasis skyrius. Labanauskas buvo vienas iš pirmųjų ir pagrindinių to skyriaus organizatorių, įtvirtinusių lietuviškąją programą. Tame skyriuje jis ilgai dirbo, paskui perėjo į kitus skyrius kaip specialų programų organizatorius. Amerikos Balse jis dirbo visą laiką, kol išėjo į pensiją.

Tradicinis religinis koncertas Apriškimo parapijos bažnyčioje bus kovo 24, Verbų sekmadienį, 1 val. Žmonės po sumos galės nueiti į parapijos salę, ten išgerti kavos ir paskui grįžti į koncertą. Koncertą atlieka solistės iš Lietuvos: Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė, Vilniaus konservatorijos profesorė, dainavimo mokytoja, ir Asta Kriščiūnaitė, Klaipėdos muzikinio teatro solistė. Taip pat koncerte dalyvauja Apriškimo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės.

Per Lietuvos Vyčių 12 kuopos susirinkimą pirmininkas Ed Burba Cook įteikia dovaną svečiui iš Lietuvos dr. Sigitui Dumčiui. Nuotr. Dalios Bulvičiūtės

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiuntę prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

35 dol. — V. K. Tamoshaitis, Hot Springs National Park, AR.

Po 30 dol. — K. Laskauskas, Baltimore, MD; V. Jankauskas, Woodhaven, NY; prel. dr. V. Balčiūnas, Thompson, CT.

Po 25 dol. — V. Česnavičius, Richmond Hill, NY; G. Rajeckas, Maspeth, NY; H. Zitikas, Sunny Hills, FL; V. Balsys, St. Petersburg Beach, FL; kun. V. Katakis, Dayton, OH; G. Gobis, Amsterdam, NY; V. Saūnikis, So. Boston, MA.

Po 20 dol. — I. Banaitis, Woodhaven, NY; A. Bagdonas, Woodhaven, NY; A. Sateika, Brooklyn, NY; V. Balčiūnas, Daytona Beach, FL; J. Wanot, Port Richey, FL; E. Gesius, Largo, FL; G. Bobelis, Plainview, NY; F. Brodsky, Brooklyn, NY; A. Račkauskas, Brooklyn, NY; M. Griganavičienė, Belleville, IL; M. Kulis, Whiting, NJ; L. Staškevičius, Bronx, NY; I. Povilavičius, Yonkers, NY; J. Kazlas, New York, NY; S. Maske, Manchester, NH; V. Zdanyus, W. Hartford, CT; J. Skudzinskas, Dorchester, MA; I. Staškevičius, Bronx, NY.

16 dol. — D. Staniškis, Upper Darby, PA.

15 dol. — S. Eiva, Brockton, MA; M. Norkūnas, Dorchester, MA; J. Kačinskas, So. Boston, MA; V. Rutz, Toms River, NJ; S. Covalesky, Dover, NJ; A. Bakšys, Calverton, NY; kun. P. Sabulis, Waterbury, CT; V. Račkavičius, No. Haven, CT; R. Petronienė, So. Boston, MA; R. Chepulis, Middle Village, NY; A. Zideikis, Brockton, MA; J. Jocabus, Fair Lawn, NJ; J. Hasselberg, Yonkers, NY; B. Pliplys, New Brunswick, NJ; V. Valiūšaitis, Danbury, CT; I. Simonaitis, Bloomfield, CT; Arminas, Waterbury, CT; M. Klemas, So. Pasadena, FL; kun. G. Motejunas, W. Hartford, CT; V. Malinauskas, Stamford, CT; E. Ribokienė, Brockton, MA; A. Matioška, Centerville, MA; S. Savic-

Lietuvos Vyčių 12 kuopos (Manhattane) metiniai Šv. Kazimiero kunijos pusryčiai įvyks šį sekmadienį, kovo 3. Suma — 11 v. ryto. Po mišių pusryčiai. Bus rodoma video juosta *Kruvinasis Sekmadienis*. Auka 10 dol. Pirmininkas Edmundas Burba Cook ir kuopos valdyba nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti.

Balys Raugas su žmona yra išvykęs atostogų į Miami Beach, FL. Jis yra *Kario* redaktorius, ir praeitų metų vasarą jam buvo padaryta širdies operacija.

— *Draugo* dienraščio metinis koncertas įvyks kovo 17 d. 2 val, popiet Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Programą atliks inžinierių kvartetas iš Los Angeles, CA. Kvartetui akomponuos muz. Raimonda Apeikytė.

— *Telšių katedros* parapija prašo padėti įsigyti orkestrui pučiamuosius instrumentus. Aukas galima siųsti per Lietuvos Katalikų Religinę Šalpa, Brooklyn, NY.

— *Hanau lietuvių gimnazijos* pirmos laidos abiturientai ruošiasi susitikti gegužės 24 - 26 Chicagoje ir paminėti 45 metų gimnazijos baigimo sukaktį. Abiturientai prašomi pranešti savo adresus Anatolijui Milūnui, 440 Roe Court, Downers Grove, IL 60516 dėl papildomos informacijos.

— *Kaziuko mugė*, rengiama Chicago skautų ir skaučių, įvyks kovo 3 Jaunimo Centre.

— *JAV LB Švietimo taryba* vėl informuoja, kad nuliūdusius Lietuvos vaikučius pradžiugins naujos vilties žvaigždėlės savo dosnėmis aukomis bei gėrybėmis: dr. Irena Juškieienė, Orland Park; Ona Siliūnienė, Fort Lauderdale; Jonas Kavaliūnas, Beverly Shores; Omahos lietuvių moterų klubas; Jadvyga Povilaitienė, Omaha; Ona Jagelienė, Oak Lawn; Clevelando Šv. Kazimiero, Detroito "Žiburio" ir Omahos lietuviškos mokyklos.

— *Lietuviškų filmų*, ką tik atvežtų iš Lietuvos, festivalis Philadelphiaje įvyks kovo 10, sekmadienį, 12:30 val. popiet Lietuvių Namuose (Lithuanian Music Hall), 2715 East Allegheny Ave., Philadelphia. Rengia Philadelphia Lietuvos Bendruomenės apylinkės valdyba.

— *A. a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus* (1953 - 1984) prisiminimui yra įsteigtas 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekį magistro arba doktorato laipsnio iš griežtųjų mokslų — vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.). Dėl daugiau informacijos ir gauti prašymų formų, rašyti adresu: Kristina Martinkus, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois, 60629 USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki 1991 gegužės 20.

— *Nauji Darbininko* skaitytojai: M. Andrushkiavichus, Tivoli, NY; N. Martinkus, Midland Park, NJ; B. Jaras, Kenosha, WI. Užsakė kitiems: C. Ramanauskas, Chicago, IL — R. A. Ramanauskas, Hot Springs, AR; E. Gesius, Largo, FL — L. Saldauskas, Arlington, VA; L. Drochneris, Pittsburgh, PA — E. Ritenour, Pittsburgh, PA. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — višiemis 20 dol. metams.

(nukelta į 6 psl.)

DARBININKO SKAITYTOJAM

Skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990 — sukaktuvių 75 — metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija. 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas-Koralų sala. 9 dol.

J. Gliaudos — Kovo ketvirtoji. 5 dol.

Tomo Venclovos — Tankėjanti šviesa. Eilėraščiai — originalai ir vertimai. 8 dol.

B. Raulinaičio — Dokumentai, Lietuvos rinktinės istorija. 12 dol.

A. Gailiušio — Visaip atsitinka. 5 dol.

Alės Rūtos — Margu rašto keliu. 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai. 10 dol.

BOOKS IN ENGLISH

Lithuania 700 Years. 18 dol.
Introduction to Modern Lithuania. 18 dol.

4 Cassettes to go with above, 30 dol.

English-Lithuanian Dictionary. 12 dol.

Lithuanian Cookery. 12 dol.
S. Yla — A Priest in Stutthof. 10 dol.

A. Kučas — Lithuanians in America. 8 dol.

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai. 15 dol.

VI. Vijeikis — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas. 20 dol.

J. Stukas — Awakening Lithuania. Istoriniai bruožai. 10 dol.

S. Sužiedėlis — A History of the Church in Lithuania. 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas, Didelio formato spalvota knyga vaikams. 12 dol.

Lithuanian Celebrations — Šventės. 15 dol.

Lithuanian - English dictionary, 12 dol.

Fighters for Freedom, Lithuanian partisans versus the USSR, 10 dol.

Persiumtimui pridama 2 dol.

Darbininko spaudos kioskas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Duok *Darbininką* paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

„ŽAIBAS“ NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz: pupečių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100 — kreiptis „ŽAIBAS“, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas 708 430 - 8090.

G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaike ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7272

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 5 psl.)

Sinsinas, Glen Ridge, NJ; B. Viegalis, Mays Landing, N J; B. Svikla, Worcester, MA; A. Simėnas, Dorchester, MA; D. Virkutis, West Hartford, CT; M. Butrimas, New Britain, CT; V.

Gureckas, Windsor, CT; J. Gylienė, Chicago, IL; P. Kisielius, Cicero, IL; S. Kreivėnas, St. Petersburg, FL; K. Kasperiušas, Elizabeth, NJ; A. Setikas, Newington, CT; A. Jonynas, Meriden, CT; A. Gudelis, Manchester, CT; V. Šurkus, Sun City, AZ; R. Bureika, Los Angeles, CA; M. Biknaitis, Santa Monica, CA; D. Čampė, Highland, MD; L. Siemaška, Poswall, GA; P. Kliorys, Euclid, OH; A. Karmuza, Waterbury, CT; kun. Z. Smilga, Westbrook, CT; I. Bučmys, Dayton, OH; B. Neverauskas, Sterling Hts., MI; C. Levenson, Slidell, LA; V. Vilkutaitis, Cleveland, OH; R. Zalubas, Silver Spring, MD; G. Balanda, Warren, MI; A. Rinius, Springfield, IL; B. Jacikevičius, Willoughby, OH.

Po 7 dol. — A. Arūnas, Woodhaven, NY; J. Giedraitis, St. Petersburg Beach, FL; J. Gai-

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

liūnas, Athol, MA.
6 dol. — A. Kasetas, Brockton, MA.

Po 5 dol. — F. Plenys, Ozone Park, NY; A. Merkėlis, Flushing, NY; V. Birutis, Moriches, NY; K. Gimžauskas, St. Petersburg Beach, FL; K. Grigaitis, St. Petersburg, FL; J. Janušaitis, Port Orange, FL; K. Gudukas, Centerville, MA; D. Freimanas, Brockton, MA; A. Petrutis, W. Hyannisport, MA; V. Kavolius, Elizabeth, NJ; I. Giedrys, Somerset, NJ; A. Mikalauskas, Lakewood, NJ; A. Grabauskas, St. Petersburg Beach, FL; L. Kačinskas, St. Petersburg Beach, FL; A. Bacevičius, New-

(nukelta į 7 psl.)

RADIJO MĖGĖJAMS

Laisvės radijas — Radio Liberty iš Müncheno girdimas ir Amerikoje. Nurodome laiką, kada girdimas, ir bangas KHz matavimu.

1 val. nakties: 11970, 9505, 7140, 6985;

12 val. vidurdienį: 11970, 9505, 7200;

4 val. popiet.: 11970, 9505, 7155, 6135.

Jei kas girdi kitas lietuviškas laidas iš kitų stočių, prašom pranešti redakcijai. Paskelbsime.

DĖMESIO!

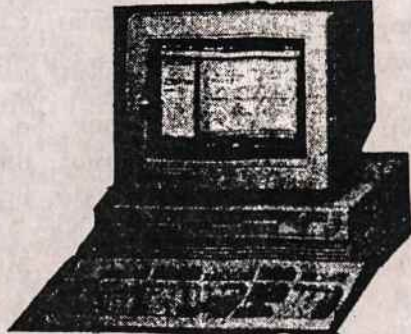
VISIEMS LIETUVIAMS, KURIE LANKOSI AMERIKOJE AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

TIMURS STORE JOY - LUD

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI (įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

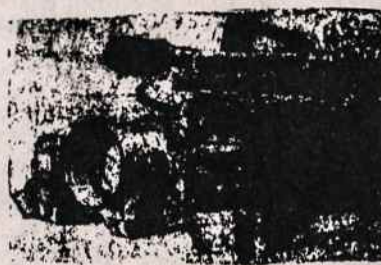
KOMPIUTERIAI LYGŪS IBM PC SISTEMAI SU SPALVOS REGULIAVIMO IR ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

ELEKTRONINIAI PIANINAI ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

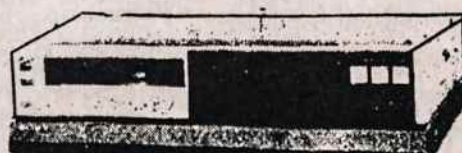
TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7 COMCORDER VIDEO FILMAVIMO APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA TURI PAAIŠKINIMUS IR RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

„ŽAIBAS“ NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz: pupečių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100 — kreiptis „ŽAIBAS“, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas 708 430 - 8090.

G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaike ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7272

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsikvilti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj t-

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepilno aukščiausio procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėi lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 485 West Broadway South Boston 2 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

WFOURTH CIRCLE OFFICE 745 Gallivan Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. Tues. Wed. & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDA

KELIONĖS Į LIETUVĄ PER RYGĄ

Lėktuvo kainos ten ir atgal \$801.00 per Kopenhagą iš Niurjorko ir Bostono.

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 30 d. prieš išskridimą. Kelionės ilgis: trumpiausiai 7 dienos, ilgiausiai 21 diena.

\$855.00 per Helsinkį iš Niurjorko

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 21 d. prieš išskrendant. Kelionės ilgis: trumpiausiai 7 dienos iki 90 dienų.

Šiais skrydžiais gali pasinaudoti asmenys, vykstantys į Lietuvą su iškvietais ir tie, kurie nori keliauti privačiai.

1991

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje 19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenka Maskvą. Maršrutai įdomūs — Šv. Velykos Lietuvoje, Šiluvos atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis.

KAINOS NUO \$1145.00

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į BALTIC TOURS . 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164. Tel. 617/965-8080 • Fax 617/332-7781

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

LIETUVIŠKO FILMO FESTIVALIS

Kino menas pastaraisiais metais vaidina svarbų vaidmenį lietuvių tautos istoriniame ir politiniame gyvenime. Turėdamas plačias galimybes tiek menines, tiek ir informacines, kinas su pažindina plačią auditoriją su lietuvių tautos kultūra, istorija, tautinio išsivadavimo kovos eiga.

Kino menininkus giliai jaudina respublikoje vykstantys istorinio-politinio gyvenimo procesai, todėl ir festivalio programoje pateikti filmai leis plačiau susipažinti su respublikos politinio gyvenimo momentais, su pagrindiniais Lietuvos atgimimo ir išsilavinimo veikėjais, su neuilstančia lietuvių tauta, jos kančiomis ir mirtimis, kurias Lietuvai atnešė sovietinė okupacija.

Lietuviškasis kinas yra pelnęs ir tarptautinį pripažinimą įvairiose pasaulio šalyse. Lietuvių autorių darbai atstovavo Lietu-

vai daugelyje tarptautinių festivalių tiek Europoje, tiek ir JAV, yra laimėję eilę prizų. Pvz., organizuojamajame festivalyje dalyvaujantis P. Abukevičius yra New Yorko tarptautinio kino festivalio Sidabro prizo laimėtojas, jo dokumentinius filmus yra įsigiję apie 100 pasaulio šalių. Paskutinis jo filmas, su kuriuo galės susipažinti festivalio žiūrovai, yra *Sugrįžimas* — jaudinantis pasakojimas apie vieną žiauriausių lietuvių tautos istorijos laikotarpiu — Sibiro tremtį.

Filmas neseniai buvo demonstruojamas Anglijoje, kur vyko P. Abukevičiaus kūrybiniai vakarai, ir paliko gilų įspūdį anglų žiūrovams, taip kad šiam filmui, nepriklausomai nuo tautybės, abejingų negali būti.

Būtų svarbu, kad *Sugrįžimų*

(nukelta į 8 psl.)

Lietuvių demonstracija Bostone prie Government Center sausio 13. Nuotr. Antano Kulbio

neretai būna reikalingas.

Visi tie geradariai yra užsitarnavę nuoširdžios padėkos iš Apreiškimo parapijos klebono kun. Vytauto Palubinsko, choro valdybos, choristų ir visų parapičių.

Šiuo metu choras daug dirba, besirengdamas tradiciniame metiniam religinės muzikos koncertui, kuris įvyks Verbu sekmadienį. Perna, muz. V. Raliui pasitraukus iš vargonininko pareigų, ilgai užtruko, iki surasta nauja choro vadovė, todėl koncertas neįvyko.

Šiais metais religinio koncerto programa žada būti įvairi ir turtinga. Šalia Apreiškimo choro dalyvaus ir solistės iš Lietuvos. Chorui vadovauja muz. Gintarė Bukauskienė.

p. paly

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 6 psl.)

ton, MA; K. Nenortas, Dorchester, MA; V. Vaičjurgis, Dorchester, MA; W. Zlioba, Jamaica, NY; E. Vidūnas, Sag Harbor, NY; A. Kildišius, Richmond Hill, NY; A. Marcinonis, Ocala, FL; M. Balčiūnas, Sunny Hills, FL; V. Vaich, Largo, FL; G. Johnson, Yonkers, NY; E. Dirmantas, Glen Cove, NY; A. Liepinaitis, Kew Gardens, NY; J. Maurukas, Miami, FL; K. Balsevičius, Seminole, FL; A. Zupka, St. Petersburg, FL; A. Trainovich, Arlington, MA; Sandara Club Inc., Brockton, MA; M. Botscherow, Newton, MA; J.

Gricius, Pennsauken, NJ; dr. A. Šmulkštys, Gibbstown, NJ; A. Virbickas, W. Paterson, NJ; A. Šliogeris, Marlborough, CT; R. Butrimas, Kensington, CT; J. Rusky, Newington, CT; J. Vasy, Dedham, MA; S. Rudys, Worcester, MA; A. Prižgintaitė, Brockton, MA; V. Padvarietis, Richmond Hill, NY; H. Venis, Woodhaven, NY; A. Vebeliūnas, Richmond Hill, NY; H. Gineitis, St. Petersburg Beach, FL; J. Garla, Juno Beach, FL; J. Juodis, Beverly Hills, FL; E. Baltušis, So. Boston, MA; A. Venckus, Arlington, MA; B. Kuodis, Arlington, MA; L. Bukauskienė, Staten Island, NY; A. Ūselis, Ridgewood, NY; N. Gudelis, Richfield Springs, NY; J. Čepkauskas, Brockton, MA; A. Buivydas, Carlisle, MA; Z. Petrauskas, Dorchester, MA; J. Jalinskas, W. Hartford, CT; S. Zabolis, Manchester, CT; A. Semaiška, New Britain, CT; J. Budrikis, St. Petersburg, FL; B. Udalovas, St. Petersburg, FL; J. Pupininkas, St. Petersburg Beach, FL; V. Kazlauskienė, Flushing, NY; Arnauskas, Woodhaven, NY; C. Matuzas, Richmond Hill, NY; J. Narkus, Lawrence, MA; A. Astravas, Melrose, MA; K. Lietuvninkas, Worcester, MA; I. Senken, Brooklyn, NY; T. Klova, Brooklyn, NY; L. Rimkus, Parlin, NJ; E. Žiury, Wethersfield, CT; P. Walles, St. Petersburg Beach, FL; I. Budrys, Peoria, IL; V. Čekanauskas, Westlake Vlg., CA; B. Sirvinskas, North Hollywood, CA; M. Ramonas, Brooklyn, NY; B. Emery, Hicksville, NY; M. Ziaugra, Sharon, MA; A. Baltrashunas, So. Boston, MA; dr. J. Stiklorius, Wellingford, PA; M. Kuprys, Cicero, IL; A. Praščiūnas, Baltimore, MD; M. Flanigan, Wichita, KS; J. Račius, Phoenix, AZ; D. Leveckis, Harbor Springs, MI; A. Sticht, Bisbee, AZ; dr. J. Žukas, Baltimore, MD; S. Lazdinis, Euclid, OH; J. Briedis, Kennebunk, ME; E. Šventickas, Livonia, NJ; S. Balys, Grand Rapids, MI; P. Karalius, St. Croix, USVI; V. Kasniūnas, Beverly Shores, IN; J. Urbonas, Clawson, MI; D. Buračas, Baltimore, MD; C. Sarpalis, Baltimore, MD; M. Antanaitis, Mission Viejo, CA; I. Tvarakūnas, Benselem, PA; J. Virkutis, Bethlehem, Pa; D. Kasper, Brockton, MA.

3 dol. — L. Tamošaitis, Woodhaven, NY.

2 dol. — K. Adomavičius, West Boylston, Ma.

Po 1 dol. — Viti-Skrinska, Worcester, MA; F. Strimas, Glen Cove, NY; L. Davidonis, Athol, MA.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja *Darbininko* administracija.

BOSTON
ŽINIOS

Poezijos rečitalis

Aktorė Nijolė Martinaitytė atliks poezijos rečitalį, skirtą prieš metus Vilniuje mirusios Janinos Degutytės (1928 - 1990) kūrybai. Apie poetę kalbės Zita Krukoniė. Renginys įvyks kovo 10, sekmadienį, 3 val. popiet. Rengia lietuvių tautodailės instituto skyrius. (s.s.)

Knygos sutiktuvs

Kultūrinės popietės (kovo 10) metu bus proga išgirsti Birutę Vaitkūnaitę-Nagiene, kuri atvyksta iš Montrealio supažindinti su neseniai išėjusia Vytauto Aleksandro Jonyno *Anastazija Tamošaitienė* knyga, pasirodžiusia 1990 m. (188 puslapiai, 161 reprodukcija. Romuvos leidykla, Kanada). Rengia LTI skyrius. (s.s.)

Lilijos Šukytės koncertas

Pabaltijo draugija kovo 24, sekmadienį, 3 val. popiet, First and Second Church of Boston, Marlboro St., ruošia operos ir kamerinės dainininkės Lilijos Šukytės koncertą. Jai akompanuos Vytenis Vasyliūnas.

Abudu menininkai lietuviškai publikai gerai žinomi. Lilija Šukytė operos solistės garsą pelniusi Metropolitan ir Müncheno operose, o kamerinės dainininkės vardą jai suteikė Bavarijos valstybė (Vokietijoje). Šukytė yra dainavusi ir Prancūzijos, Austrijos bei Kinijos operose. Vokietijoje koncertavusi su žymiuoju Vilniaus kvartetu, o pernai koncertavo Kaune ir Vilniuje su Filharmonijos orkestru, diriguojamu J. Domarko.

Pabaltijo draugija, gyvuojanti nuo 1954 metų, kasmet rengia tris koncertus: estų, latvių ir lietuvių menininkų. Šių metų veiklą pradeda lietuviais.

Federacijos Klubo veikla

Moteryų Federacijos Bostono klubas paskaitas rengia kas mėnesį. Sausio 26 Lietuvių Piliečių patalpose, direktorių kambaryje, dainininkas Stasys Liepas skaitė savo sukurtus eilėraščius. Gausiai susirinkusi publika šiltai priėmė gražius, pilnus humoro kūrinėlius.

Toje pačioje vietoje vasario 26 d., 1 val., Elena Vasyliūnienė skaitė paskaitą apie Šiluvą. Visi kviečiami dalyvauti.

Klubo valdyboje darbuojasi vicepirmininkė Irena Rasienė, sekretorė M. Morkūnienė, protokolų vedėja Valerija Vaičiūnienė, išdininkė Irena Ulpaitė ir narė Ona Vileniškienė.

Apie Lietuvą ir lietuvius

Elena Vasyliūnienė redakcijai atsiuntė iškarpi iš *Boston Herald* laikraščio, kurio vasario 11 laidoje buvo rašoma apie įvykius Lietuvoje ir lietuviuos Bostone. Viename rašinyje cituojami bostoniečių Aido Kupčinsko, dr. Romo Buivydo ir Broniaus Banaičio pasisakymai ryšium su visuotine Lietuvos gyventojų apklausa. Lietuviai korespondentui pareiškė pasitenkinimą, kad toks didelis žmonių skaičius apklausoje dalyvavo, bet baiminosi, jog Sovietai su savo tankais gali ir vėl sugrįžti. Jie tvirtino, kad tik JAV pripažinimas de jure gali juos sustabdyti.

Tas pats laikraštis įdėjo ir didelę Elenos Vasyliūnienės nuotrauką, vilkinčią tautiniais drabužiais, kai ji Somerville Šv. Pauliaus koplyčioje dalyvavo pamaldose ir meldėsi už Lietuvos nepriklausomybę.

APREIŠKIMO CHORAS
DŽIAUGIASI IR RENGIASI

Dirbant su choru, reikia instrumento — pianino. Neturint tokio instrumento arba turint jį blogame stovyje, labai pasunkėja chorvedžio darbas. Apreiškimo parapijos Brooklyne bažnytinis choras iki šiol naudojosi labai susidėvėjusiu pianinu, kad jis vos galėdavo "prakalbėti", o kai kurie jo klavišai ir visai neatsiliepdavo.

Prieš kiek laiko Apreiškimo bažnyčios biuletenyje ir *Darbininke* buvo kreiptasi į parapičius ir į lietuvišką visuomenę,

kad, jeigu kas turėtų nebenaudojamą, bet gerame stovyje pianiną, gal galėtų jį padovanoti. Geradarių atsirado! Dabar jų dėka Apreiškimo choras džiaugiasi, kad gavo net du pianinus. Tie geradariai yra Julija Kabošienė ir Antanas ir Rima Gudaičiai.

Be to, tarpininkaujant Birutei Ašebergienei, Apreiškimo bažnyčia iš amerikiečių gavo elektrinius vargonėlius. Jie labai pravers vargonams "susirgus", nes vargonams "daktaras" taip pat

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

Floridoje mirus, jo sūnų Vytautą Kulpą su šeima ir visus kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Kultūros Židinio Valdyba ir Taryba

A. A.

ZIGMUI GRABNICKUI

Floridoje mirus, jo žmoną Mariją, marčią Mildą su šeima ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučia

Stasys ir Vanda Karmazinai su šeima

A. A.

ROMUALDUI NEMICKUI

staiga mirus, jo broliui dr. Broniui Nemickui, jo žmonai Valerijai ir visai šeimai reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Stasys Prapuoleniai
Stasė Prapuolenienė su šeima

Dešimties metų mirties sukaktis

A. A.

REGINA RAJECKIENĖ

Šių metų kovo 6 d. sueina dešimt metų, kai negalėtinga mirtis iš mūsų tarpo atskyrė mūsų mylimą Žmoną bei Motiną.

Šv. Mišios bus aukojamos kovo 9 d. 11 val. Lietuvių Pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyne.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

Liūdintys:

vyras Gediminas,
sūnūs Paulius ir Andrius

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

mirus, žmoną Albiną, sūnų Vytautą Kulpą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Tautos Fondas

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

Floridoje mirus, jo sūnui Vytautui Kulpai su šeima ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Atletų Klubas

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

mirus, žmoną Albiną, sūnų Vytautą Kulpą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

L. ir J. Giedraičiai

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

mirus, sūnui Vytautui Kulpai ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Aldona ir Vitas Katinais

A. A.

VLADUI KULPAVIČIUI

Floridoje mirus, sūnui Vytautui su šeima ir kitiems artimiesiems reiškiau giliają užuojautą ir kartu liūdžiū.

Antanas Mičiulis

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuėė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Darbininko
redakcijos FAX
718 827 - 2964

"Laisvės Žiburio" radijas šį pavasarį mini 25 metų veiklos sukaktį. Ši sukaktis bus paminėta iškilėmis - koncertu - pamaldomis balandžio 20 ir 21 dienomis.

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 2, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorke laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera *Luisa Miller*. Pagrindiniai solistai: Susan Dunn, Isola Jones, Luciano Pavarotti, Leo Nucci, Paul Plishka. Diriguoja Nello Santi. Ateinantį šeštadienį, kovo 9, bus transliuojama Richard Strauss opera *Der Rosenkavalier*.

Naujai perorganizuotos Lietuvių Bendruomenės Queens apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks kovo 17, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje, Brooklyne. Po trumpos oficialios dalies bus Gerimanto Peniko video vaizdai iš pereinamųjų metų įvykių Lietuvoje bei mūsų išsivijimo gyvenimo. Visus Queens apylinkės lietuvius bei svečius atsilankyti kviečia apylinkės valdyba.

Vargonų koncertas įvyks kovo 2, šeštadienį, 6 val. vak., The Baptist Temple patalpose, 3rd Ave. ir Schermerhorn St. Priešėjimo aukojama bent 5 dol. Visas pelnas skiriamas Lietuvai — Kruvinajo Sekmadienio aukų šeimoms paremti. Programą atliks vargonų virtuožas Pavel Stetsenko.

New Yorko Jaunimo Sąjungos informacinio "hotline" telefono numeris yra 718 827 - 5004. Paskambinus bus nurodomos gairės veiklai, teikiant pagalbą Lietuvai (demonstracijos, politinės akcijos ir t.t.).

Darbininko skaitytojai, negauną laiku laikraščio ar turį kitokių nusiskundimų, prašomi tai išreikšti laišku anglų kalba. Balandžio 4 administracijoje lankysis Brooklyno centrinio pašto įgaliotinis, ir jam skundai bus perduoti.

Washingtono Lietuvių Jaunimo Sąjunga kartu su JAV LJS ruošia 5-ąjį politinį seminarą balandžio 12, 13, 14 dienomis Washingtone. Visi susidomėję lietuviai, ypatingai Jaunimo Kongreso atstovai, kviečiami dalyvauti.

Jauna dailininkė, atvykusi iš Lietuvos, ieško darbo. Gali daryti vaikų ir suaugusių portretus už prieinamą kainą. Skambinti bet kokių laiku 718 343 - 4188.

Vyras ir moteris, atvykę iš Lietuvos, ieško bet kokio darbo. Vyras yra inžinierius. Skambinti bet kokių laiku: 847-1505.

Jaunas vyras iš Lietuvos gali dirbti prie namų remonto, elektros ir kitų darbų. Turi praktikus dirbti vietinėmis sąlygomis. Skambinti tel. 718 463 - 7225.

SIUNTA Į LIETUVĄ. Viską siunčiame neribotais kiekiais be mūto. Vaistai — receptiniai ir nereceptiniai. Rūkytos mėsos — aukštos kokybės, pristatomos į namus — 84 dol. Pervedame pinigų tik doleriais. Savo daiktus galite mums prisiųsti paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 West 69th St., Chicago, IL 60629, Tel. 312 436 - 7772.

CARGO Į LIETUVĄ! G. T. INTERNATIONAL praneša, kad nuo gruodžio 24 d. dėl sunkios ekonominės padėties, labdaros vardan visus drabužius ir maistą galima VISIEMS siųsti CARGO į Lietuvą BE MUITŲ! Siunčiame oro linija. Minimumas 110 sv. (50 kg). Kaina \$1.45 sv. (\$3.19 kg). Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7334.

Apriškimo parapijos choras Kultūros Židinio scenoje. Dešinėje — vysk. Paulius Baltakis, OFM, kalba invokaciją. Nuotr. Liudo Tamošaičio

Kultūros Židinyje šį savaitgalį, kovo 3, sekmadienį, Kaziuکو mugė, 12 val. jaunimo pamaldos, po jų — mugės atidarymas ir pati mugė su įprastinėmis pramogomis. Rengia New Yorko skautai.

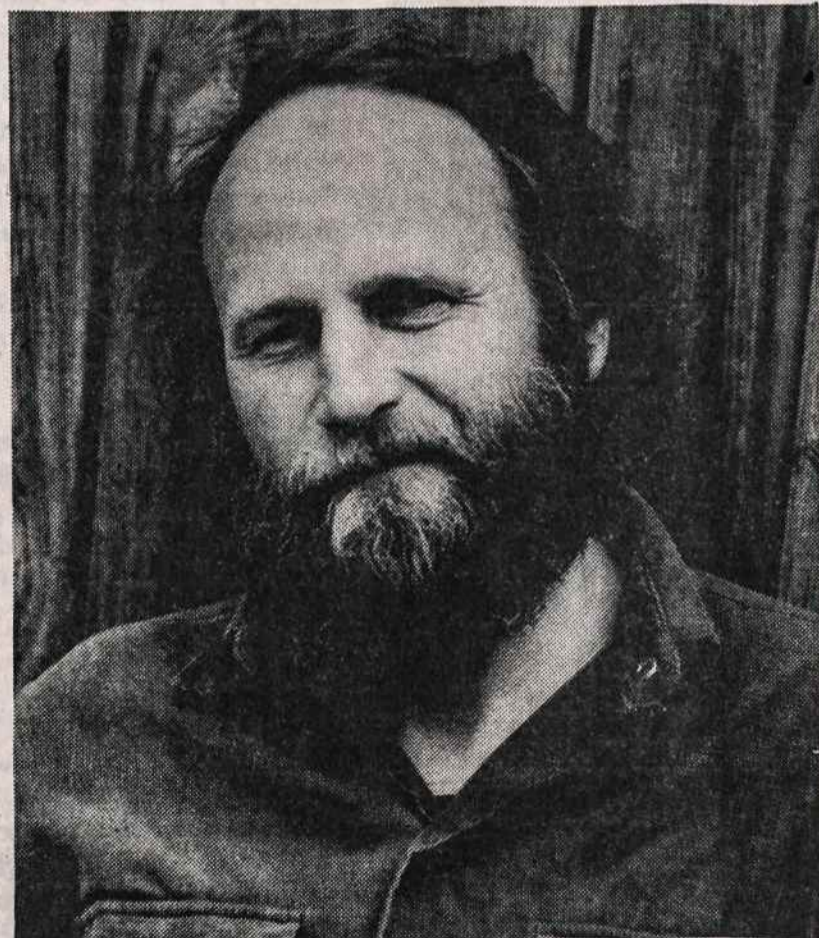
Apriškimo parapijoje šį sekmadienį: šv. Kazimiero šventė: 11 val. pamaldos bažnyčioje, po jų Lietuvos Vyčių 41 kuopa rengia pietus ir šv. Kazimiero pagerbinimą su programa.

Zigmas Grabnickas, gyvenęs Lake Wales, Fla., mirė vasario 22. Paliko žmoną Mariją ir marčią Mildą su šeima. Marti yra Karmazinaitė, Woodhavene gyvenančių Karmazinių sesuo. Veliolis ilgą laiką gyveno Woodhavene, prieš 15 metų išsikėlė į Floridą.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba rengiasi išleisti naują aplinkraštį apie savo darbus ir projektus. Valdyba prašo narių susimokėti nario mokesčių — 10 dol. metams. Siųsti šiuo adresu: Leonas Lėtas, 32 Paper Chase Dr., Farmington, CT 06032. Jis yra Draugijos išdirininkas.

17-tos dailės parodos nuotraukų ir trumpą aprašymą išidės *Lietuvių Dienų* žurnalas, leidžiamas Los Angeles, CA.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centre kovo 2, šeštadienį, bus paminėta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė. Taip pat bus prisimintas ir ilgametis Susivienijimo prezidentas, jau miręs, Povilas Dargis. Minėjime dalyvaus Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Po oficialios dalies pabendravimas ir vaišės. Įėjimas tik su SLA pakvietimais.

Festivalyje dalyvaus režisierius Algimantas Puipa.

Tradicinė skautų KAZIUKO MUGĖ

kovo 3 d. Kultūros Židinyje.

12 val. — šv. mišios

1 val. — mugės atidarymas

Įvairūs pirkiniai, žaidimai, pietūs ir atgaiva.

Mugė rengia ir visus atsilankyti kviečia:

N.Y. SKAUTAI, SKAUTĖS, VYR. SKAUTĖS ŽIDINIETĖS,
SKAUTAMS REMTI KOMITETAS

LIETUVIŠKO FILMO FESTIVALIS

(atkelta iš 7 psl.)

Ramutė Česnavičienė gražiomis lietuviškomis rankšluostinėmis, lietuviškais rankšluostiais ir juostomis buvo išdekoravusi Kultūros Židinio salę vasario 17, kai ten buvo minima Lietuvos nepriklausomybės diena.

GREAT NECK, N.Y.

Great Necko Lietuvos Vyčių 109 kuopa šv. Kazimiero minėjimą rengia kovo 3, sekmadienį. Mišios bus aukojamos 10:30 v.r. Šv. Aloyzo bažnyčioje Great Necke.

Po mišių kuopos nariai ir svečiai nuvyks į Manhasset, į kaimyninį miestą, ir pietaus Lauraine Murphy restorane. Kuopai pirmininkauja Al Wesley-Vasilias.

Kaip garbės svečiai dalyvaus Romas ir Daiva Keziai.

Jei kas nori dalyvauti, prašom paskambinti pirmininkui 516 487 - 2353.

galėtų pamatyti kuo daugiau amerikiečių, kad pilniau galėtų supažindinti tokį karštą lietuvių laisvės troškimą, nepriklausomybės siekimą.

Kitas autorius, su kuriuo susipažins festivalio dalyviai — Alg. Puipa — tarptautinių kino festivalių, vykusių Locarno, Glasgow, La Rosely, laureatas. Jo filmas pasakoja apie lietuvių tautos žmones, jų dvasinę stiprybę, tautos dvasinius turis, kuriuos ji sugebėjo išsaugoti sudėtingais istorijos laikotarpiais.

Dokumentinio - politinio kino atstovas — Edm. Zubavičius. Jo kūriniams objektyviai pasakoja apie istorinį - politinį Lietuvos

Respublikos gyvenimą. Jo filmas ne tik kronika, bet ir rimta analizė praėjusių bei vykstančių procesų. Kino metraštis, kurį E. Zubavičius kuria — tai brandaus menininko darbas.

Jauniausias festivalio darbų autorius, bet jau spėjus pelnytį pripažinimą — R. Banionis, žymaus aktorius Donato Banionio sūnus. Garbingai perėmęs kino meno tradicijas, sukūrė nemažą kiekį darbų jaunimo tematika. Festivalyje jis supažindins žiūrovą su paskutiniais filmais.

Tai trumpa festivalyje dalyvaujančių autorių charakteristika. Tikimės, kad žiūrovai gausiai atsilankys į Pirmąjį lietuviškų filmų festivalį.

Rita Zubavičius

Pirmą kartą Amerikoje LIETUVIŠKO KINO FESTIVALIS

Programoje: Geriausi Lietuvos Kino Studijos paskutiniųjų metų filmai; kūrybiniai susitikimai su žymiais Lietuvos kino meno veikėjais, autoriais, režisieriais.

1. **SUGRŽĪMAS** — Jaudinanti Sibiro kankinių istorija. Filme pasakojama apie nelaimes, badą, žmonių kančias, žudynes. Tai patyrė 400,000 lietuvių, 1941 - 1953 ištremti į Sibirą.

2. **ROMAS KALANTA** — 1972 metų gegužyje susidėgino devyniolikmetis Romas Kalanta. Tai buvo pirmą nacionalinio protesto akcija visuotinės baimės metais. Filmas pasakoja apie jauną lietuvių tautos didvyrį.

3. **DAR SYKĖ, LIETUVA** — Filmas pasakoja Lietuvos psichologinio, tautinio ir valstybinio atgimimo istoriją, supažindina su pagrindiniais politiniais, dvasiniais ir religiniais Lietuvos atgimimo veikėjais. Filmą sudaro 4 dalys: Respublika, Sąjūdis, Auka, Visi kartu.

4. **BILIETAS Į TAJ-MAHAL** — Filmas pasakoja, kaip net fizinė mirtis negali sunaikinti žmogaus svajonės pokario metu Lietuvoje.

Festivalyje dalyvauja tarptautinių kino festivalių laureatai A. PUIPA, P. ABUKEVIČIUS, R. BANIONIS, E. ZUBAVIČIUS ir kiti Lietuvos kino meno veikėjai.

Visi filmai bus demonstruojami plačiaformatiniame ekrane, turi užrašus anglų kalba. Rengėjai skatina pasikviesti ir kitataučius, kurie domisi Lietuvos istorija, jos kultūra, tautos nepriklausomybės kova.

Dalis festivalio lėšų bus skiriama šeimoms, netekusioms tėvų, sūnų, ginant laisvę Kruvinajį Sekmadienį.

Filmai bus rodomi Kultūros Židinyje kovo 8, penktadienį, 7 val. vak. — Nr. 1 ir 3, 9 val. vak. — Nr. 2 ir 4.

"Lietuva mūsų laukia.
Mes būsimė kartu su tauta!"

ŠALFAS S-GOS CENTRO VALDYBA

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ

Išvykstame iš New Yorko liepos 22. Grįžti galima rugpjūčio 6 arba 13. Kelionė taikoma pasaulio lietuvių sportinių varžybų dalyviams, kviečiami ir svečiai — nesportininkai. Visas lėktuvas liepos 22 yra paimtas vien lietuviams. Skrydžio kaina 899 dol. tiems, kurie prisijus pradinį mokesčių iki kovo 15 d. Užsirašiusiems po kovo 15 d. kaina bus 999 dol. Skrydis yra iš New Yorko į Rygą be pernakuojimo. Galima paimti vien skrydžius, arba ir pilną "package" — viešbučiai, maistas ir t.t. Prašykite brošiūros.

Skrydis garantuojamas gavus 200 dol. pradinį mokesčių. Drauge siųsti keliautojo vardą, pavardę, adresą, telefoną ir grįžimo datą (rugs. 6 ar 13).

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, NY 11229
TEL. — 718 769 - 3300
FAX — 718 769 - 3302